

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Improved national cooperation
structures to prevent
trafficking in human beings

Przeciwdziałanie handlowi ludźmi w województwie podlaskim

opracowanie regionalne

Projekt *Improved cooperation structures
to prevent trafficking in human beings*
jest współfinansowany ze środków
Funduszy Norweskich

Wstęp

Oddajemy w Państwa ręce opracowanie regionalne poświęcone województwu podlaskiemu.

W opracowaniu znajdziecie Państwo informacje dotyczące przeciwdziałania zjawisku handlu ludźmi w Polsce, oraz na terenie województwa. Na opracowanie składają się przede wszystkim dwie analizy, pierwsza poświęcona jest stanowi zagrożenia przestępczością handlu ludźmi na terenie województwa. Druga analiza powstała na podstawie ankiet opracowanych przez Urząd Wojewódzki, zawiera informacje dotyczące podmiotów uczestniczących w działaniach przeciwko handlowi ludźmi, jak też o przygotowaniu do zapewnienia wsparcia dla ofiary handlu ludźmi.

Głównym celem publikacji było stworzenie kompendium najważniejszych informacji o zjawisku handlu ludźmi, które mogą być przydatne dla członków Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, utworzonego na podstawie zarządzenia nr 126 Wojewody Podlaskiego z dnia 7 października 2014 roku. Wiedza o tym, kto na terenie województwa może służyć informacją i wsparciem może znacznie przyspieszyć proces identyfikacji i zapewnienia podstawowych potrzeb, w przypadku podejrzenia kontaktu z ofiarą handlu ludźmi. Jesteśmy przekonani, że w połączeniu ze szkoleniem dla przedstawicieli województwa podlaskiego, które odbyło się w dniach 29-30 września 2015 roku w Warszawie, oraz lokalnymi działaniami możliwe będzie wypracowanie efektywnych mechanizmów współpracy, uwzględniających zarówno posiadane doświadczenie, jak też ograniczenia poszczególnych podmiotów.

Projekt „Improved national cooperation structures to prevent trafficking in human beings” współfinansowany ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego miał na celu stworzenie ram wzajemnego zrozumienia i zachęcenie do informowania o zjawisku handlu ludźmi – zbrodni, która w XXI wieku nadal nie jest wystarczająco dobrze identyfikowana przez osoby zagrożone tym procederem. Liczymy że niniejsza publikacja będzie stanowiła kompendium wiedzy i wsparcie przy planowaniu działań przez członków Zespołu.

Zespół ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi

Spis treści

I.	O handlu ludźmi iw Polsce	5
II.	Zagrożenie zjawiskiem handlu ludźmi na terenie województwa podlaskiego	10
1.	Charakterystyka województwa	10
2.	Dane statystyczne dotyczące przestępstw handlu ludźmi i przestępstw powiązanych z handlem ludźmi za lata 2011-2014 na terenie województwa	13
3.	Opis najczęstszych form wykorzystania w ramach handlu ludźmi zidentyfikowanych na terenie województwa	15
4.	Profil potencjalnej ofiary oraz sprawcy	16
5.	Krótką charakterystyka najciekawszych spraw dotyczących handlu ludźmi w latach 2011-2014 zrealizowanych przez KWP w Białymstoku lub jednostki podległe	17
6.	Zakończenie	21
III.	System przeciwdziałania handlowi ludźmi na terenie województwa podlaskiego	22
1.	Utworzenie i funkcjonowanie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi w województwie podlaskim	22
2.	Podmioty świadczące pomoc, w ramach pomocy społecznej, ofiarom handlu ludźmi w województwie podlaskim	28
3.	Informacja o podmiotach wchodzących w skład Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi w województwie podlaskim	32
IV.	Zarządzenie nr 126/2014 Wojewody Podlaskiego	58
V.	Wykaz teleadresowy – powiatowe centra pomocy rodzinie	61
VI	wykaz placówek świadczących pomoc na terenie województwa	62

O handlu ludźmi w Polsce

Na wstępie podkreślić należy, że artykuły zamieszczone w publikacji zostały przygotowane w II półroczu 2015 roku. Z tego względu nie zawsze będą zawierać pełne dane i informacje, niemniej jednak głównym celem opracowania była próba ukazania obrazu zjawiska handlu ludźmi na terenie województwa.

Czym tak naprawdę jest zjawisko handlu ludźmi. Oczywiście można odnieść się wprost do definicji zawartej w **art. 115 §22 kodeksu karnego**:

„**Handlem ludźmi** jest werbowanie, transport, dostarczanie, przekazywanie, przechowywanie lub przyjmowanie osoby z zastosowaniem:

1. przemocy lub groźby bezprawnej,
2. uprowadzenia,
3. podstępu,
4. wprowadzenia w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania,
5. nadużycia stosunku zależności, wykorzystania krytycznego położenia lub stanu bezradności,
6. udzielenia albo przyjęcia korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy osobie sprawującej opiekę lub nadzór nad inną osobą

- **w celu jej wykorzystania, nawet za jej zgodą**, w szczególności

w prostytucji, pornografii lub innych formach seksualnego wykorzystania,

w pracy lub usługach o charakterze przymusowym,

w żebractwie,

w niewolnictwie lub innych formach wykorzystania poniżających godność człowieka

albo w celu pozyskania komórek, tkanek lub narządów wbrew przepisom ustawy.

Jeżeli zachowanie sprawcy dotyczy małoletniego, stanowi ono handel ludźmi, nawet gdy nie zostały użyte metody lub środki wymienione w pkt 1 - 6”.

Handel ludźmi to proceder zakładający:

- **wielość działań przestępczych (przestępstwo wieloczynnościowe):**

werbowanie, transport, dostarczanie, przekazywanie, przechowywanie lub przyjmowanie osoby

- **różnorodność metod, jakimi mogą posłużyć się przestępcy, aby nakłonić ofiarę do posłuszeństwa:**

przemoc, groźby, uprowadzenie, podstęp, wprowadzenie w błąd lub wyzyskanie błędu, nadużycie stosunku zależności, wykorzystanie krytycznego położenia lub stanu bezradności, udzielenie albo przyjęcie korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy

- **charakter przestępczy działań, nawet jeśli ofiara wyraziła zgodę na swój udział w charakterze przedmiotu transakcji,** (zgodę na podjęcie „pracy” lub innego działania)

- **różnorodność form wykorzystania drugiego człowieka:**

w prostytucji, pornografii lub innych formach seksualnego wykorzystania, w pracy lub usługach o charakterze przymusowym, w żebractwie, w niewolnictwie lub innych formach wykorzystania poniżającego godność człowieka albo w celu pozyskania komórek, tkanek lub narządów, jak również w innych celach nie wymienionych w definicji (katalog otwarty).

Warto pamiętać o tym, że katalog ma charakter otwarty (zapis „w szczególności”) pozwala to prowadzić działania w kierunku wykrycia procederu handlu ludźmi także w przypadku innych form. O handlu ludźmi mówi się w kontekście m.in. wykorzystania podstępny czy też błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania w celu wykorzystania do wyłudzenia kredytów bankowych, świadczeń socjalnych, czy też wstąpienia w związek małżeński. Zgodnie z definicją mówi się o innych formach wykorzystania poniżających godność człowieka, pod tym pojęciem często ujmowane są powyższe przypadki, ale także wykorzystanie w celu popełniania działań niezgodnych z prawem jak na przykład kradzieży sklepowych z obawy przed sprawcami.

Główne trendy

Główne kierunki zmian zauważalne w ostatnim czasie to nasilanie się zjawiska handlu ludźmi do pracy przymusowej oraz do eksploatacji kryminalnej, praktyki niewolnicze w gospodarstwach domowych, a także wykorzystanie osób do wyłudzenia świadczeń socjalnych i kredytów (głównie obywateli Polski zagranicą). O ile w latach poprzednich głównym problemem z punktu widzenia podejmowanych działań był handel ludźmi o charakterze międzynarodowym oraz zapewnienie kompleksowej pomocy ofiarom cudzoziemskim - obywatelom państw trzecich, o tyle obecnie równie ważne wydają się kwestie związane z wewnątrzunijnym handlem ludźmi, w tym wykorzystaniem Polaków w innych krajach Unii Europejskiej.

Jest to związane z sytuacją Polski, która wciąż jest krajem pochodzenia ofiar państw trzecich, ale także dochodzi na naszym terytorium do wykorzystania obywateli państw trzecich (coraz częściej są to ofiary wykorzystane w pracy o charakterze przymusowym pochodzące z państw azjatyckich). Należy pamiętać, że także obywatele innych państw Unii Europejskiej mogą zostać wykorzystani na terytorium RP, pomimo procesów integracyjnych różnice kulturowe i prawne w państwach Unii Europejskiej nadal są bardzo duże, osoby te mogą mieć podobne problemy, jak w przypadku obywateli państw trzecich, przy czym istnieje zagrożenie, że ze względu na swój status pobytu nie zostaną oni potraktowani, jako osoby zagrożone wykorzystaniem.

Wsparcie ofiar

Polska w celu zapewnienia wsparcia interwencyjnego ofiarom handlu ludźmi podjęła decyzję o uruchomieniu w 2006 roku **Program wsparcia i ochrony ofiary/świadka handlu ludźmi**. Oferta realizowanego w ramach zadania zleconego programu skierowana była początkowo wyłącznie do osób niebędących obywatelami RP. W ramach Programu organizacja pozarządowa zapewniała kompleksowe wsparcie ofiarom handlu ludźmi, pomoc świadczona była głównie na terenie Warszawy. Często ofiary wykorzystane za granicą lub na terenie kraju identyfikowane były przez funkcjonariuszy z terenu województwa mazowieckiego, z tego względu w wielu regionach nie odnotowywano zagrożenia zjawiskiem handlu ludźmi.

Warunkami uruchomienia Programu są:

- **nawiązanie kontaktu z organami ścigania przez ofiarę (osobę niebędącą obywatelem RP)** (nie ma ona natomiast obowiązku składania natychmiastowego zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa),
- **zaistnienie uzasadnionego przypuszczenia, że cudzoziemiec jest ofiarą przestępstwa handlu ludźmi,**
- **zerwanie przez ofiarę wszelkich kontaktów ze sprawcami,**
- **wyrażenie przez cudzoziemca zgody na udział w Programie.**

Od 1 stycznia 2010 r. *Program wsparcia i ochrony ofiary/świadka handlu ludźmi* realizowany jest w ramach zadania publicznego dotyczącego prowadzenia Krajowego Centrum Interwencyjno-Konsultacyjnego dla ofiar handlu ludźmi. (KCIK)

Krajowe Centrum Interwencyjno - Konsultacyjne dla ofiar handlu ludźmi

Zostało utworzone w kwietniu 2009 r. celem podniesienia standardu pomocy oferowanej ofiarom handlu ludźmi. Jako zadanie publiczne jest aktualnie realizowane przez Fundację Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu La Strada w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Po-MOC dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej w Katowicach.

Do głównych zadań KCIK należy: identyfikacja ofiar handlu ludźmi, interwencja, prowadzenie schronisk dla ofiar handlu ludźmi, opieka nad cudzoziemcami włączonymi do *Programu wsparcia i ochrony ofiary/świadka handlu ludźmi*, poradnictwo prewencyjne, konsultacje dla instytucji.

W ramach KCIK prowadzone są następujące działania:

całodobowy telefon zaufania dla ofiar i świadków handlu ludźmi - co oznacza 24-godzinny dostęp do usług KCIK dla wszystkich zainteresowanych osób, zarówno obywateli Polski jak i obywateli państw trzecich.

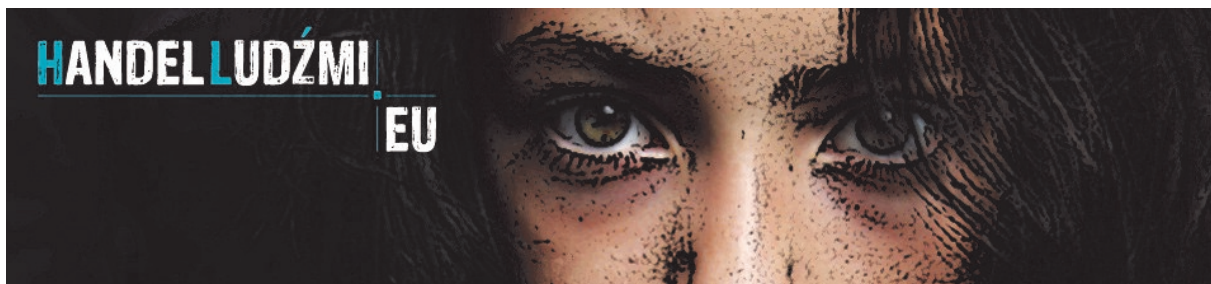
zapewnienie ofiarom handlu ludźmi realizacji należnych im praw

zapewnienie podstawowych usług w ramach interwencji kryzysowej,
prowadzenie dwóch schronisk dla ofiar handlu ludźmi
wspieranie instytucji państwowych i samorządowych w zakresie identyfikacji ofiar handlu ludźmi i pracy z nimi
poradnictwo prewencyjne dla osób prywatnych, jak i instytucji świadczących pomoc ofiarom
zapewnienie organizacji bezpiecznego powrotu do kraju pochodzenia

Warunkiem skorzystania z pomocy w ramach KCIK jest nawiązanie kontaktu (telefonicznego, mailowego) z organizacją pozarządową prowadzącą Centrum: **+48 22 628 01 20** e-mail: **info@kcik.pl**.

Więcej informacji na: www.kcik.pl

Aktualne informacje o zjawisku handlu ludźmi udostępniane są na portalu www.handelludźmi.eu prowadzonym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Zagrożenia zjawiskiem handlu ludźmi na terenie województwa podlaskiego

I. CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA

Województwo podlaskie położone jest w północno-wschodniej części Polski na powierzchni ogólnej 20187 km², co stanowi 6,5% powierzchni kraju. Województwo podlaskie stanowi zewnętrzną z Białorusią i wewnętrzną z Litwą granicę Unii Europejskiej granicząc z:

- Białorusią na odcinku 245,9 km na wschodzie,
 - Litwą na długości 104,3 km na północy,
- oraz z województwami;
- mazowieckim na długości 357,9 km na zachodzie,
 - warmińsko-mazurskim na długości 224,4 km na północy,
 - lubelskim na długości 4 km na południu.

W regionie jest 10 przejść granicznych:

- na granicy z Litwą; Budzisko (drogowe), Ogrodniki (drogowe), Trakiszki (kolejowe);
- na granicy z Białorusią; Białowieża (drogowe - osobowe), Bobrowniki (drogowe), Czeremcha (kolejowe), Kuźnica Białostocka (drogowe i kolejowe), Połowce (drogowe), Płaska (Rudawka - rzeczne, osobowe), Siemianówka (kolejowe - ruch towarowy).

Stolicą województwa jest Białystok z liczbą ludności 295,3 tys. gdzie znajduje się siedziba Wojewody Podlaskiego oraz Sejmiku Województwa Podlaskiego, zaś same województwo składa się z 14 powiatów, w skład których wchodzi 40 miast w tym 3 na prawach powiatu.

„W końcu 2014 r. w województwie podlaskim mieszkało 1191,9 tys. osób, tj. 3,1% ogółu ludności Polski. Pod względem liczby mieszkańców województwo uplasowało się na 14 miejscu w kraju, a mniejszą liczbę ludności zanotowano tylko w województwach lubuskim i opolskim. Średnia gęstość zaludnienia, tj. liczba osób przypadająca na 1 km², wyniosła w Podlaskiem 59 (w Polsce - 123).

Wskaźnik ten wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa – najwyższy zanotowano w Białymstoku i Łomży (odpowiednio 2893 i 1922 osób na 1 km²), zaś najniższy w powiatach: sejneńskim (24 osób na 1 km²) oraz suwalskim i hajnowskim (odpowiednio 27 i 28 osób na 1 km²). Ludność miejska (skupiona w 40 miastach zlokalizowanych na terenie województwa) w omawianym okresie liczyła 720,9 tys. osób i stanowiła, 60,5% ogółu mieszkańców regionu.

Tereny wiejskie w województwie podlaskim zamieszkiwało 471,0 tys.. Odsetek ludności wiejskiej osiągnął poziom 39,5. W województwie obserwowany jest systematyczny spadek liczby ludności od 2000 r. Na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat, tj. od 2000 r. liczba Podlasian zmniejszyła się o 18,8 tys. osób. Wpływ na tę sytuację miał m.in. obserwowany w regionie w latach 2001–2007 ujemny przyrost naturalny oraz utrzymujące się od wielu lat ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały.”

Spadek populacji jest procesem złożonym i wielowymiarowym ale jednej z przyczyn można szukać w rosnącym w regionie bezrobociu. „W grudniu 2013 roku na terenie województwa stopa bezrobocia wynosiła 15,1% /zarejestrowanych ogółem 70889 osób/ co stanowi 3,2% więcej niż w 2012 roku /zarejestrowanych ogółem 68705 osób/”.

Ponadto „na terenie woj. podlaskiego w roku 2013 udział osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej minimum egzystencji odnotowano na poziomie 11,2 %, co daje drugi pod względem wielkości wynik w kraju, podczas gdy średnia krajowa za ten okres wynosi 7,4 %”.

STRUKTURY DO WALKI Z HANDLEM LUDŹMI W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM – POLICJA

W strukturze Wydziału Kryminalnego Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku umiejscowiony jest Zespół d/w z Handlem Ludźmi do zadań którego należy m.in.; rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępczości związanej z handlem ludźmi oraz innych czynów zabronionych z nim związanych jak również identyfikowanie ofiar przestępstw handlu ludźmi. Przedmiotowy Zespół powołany został w 2007 roku w 2 -osobowym składzie, zaś od dnia 15 kwietnia 2015 roku został zwiększony do 3 funkcjonariuszy.

Ponadto, na terenie województwa rozmieszczone są 3 Komendy Miejskie Policji w: Białymstoku, Łomży oraz Suwałkach, a także 11 Komend Powiatowych Policji kolejno w: Augustowie, Bielsku Podlaskim, Grajewie, Hajnówce, Kolnie, Mońkach, Sejnach, Siemiatyczach, Sokółce, Wysokiem Mazowieckiem i Zambrowie. Odpowiednio w każdym z Wydziałów Kryminalnych Komend Miejskich i Powiatowych Policji garnizonu podlaskiego problematyką tą zajmuje się 1 funkcjonariusz koordynujący zagadnienie. Ponadto, w Wydziale Prewencji KWP w Białymstoku problematyką związaną z przestępczością handlu ludźmi zajmuje się koordynator, do którego zadań należy m.in. realizowanie i koordynowanie przedsięwzięć profilaktycznych i prewencyjnych podejmowanych na rzecz ograniczenia przestępstw handlu ludźmi. Jedną z takich akcji jest kampania informacyjna „Nie ufaj bezGRANICznie” organizowana przez podlaską Policję wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podlaskiego i Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Białymstoku. Celem kampanii jest upowszechnienie informacji dotyczących zachowania zasad bezpiecznego wyjazdu za granicę, aby uchronić się przed wykorzystaniem do pracy lub usług o charakterze przymusowym w kontekście zjawiska handlu ludźmi.

STRAŻ GRANICZNA

Na terenie województwa usytuowany jest Podlaski Oddział Straży Granicznej do którego zadań należy rozpoznawanie, wykrywanie i zapobieganie oraz ściganie sprawców tzw. przestępstw transgranicznych, w tym m.in. handlu ludźmi. Funkcjonariusze Straży Granicznej dokonują identyfikacji potencjalnych ofiar handlu ludźmi w obszarze związanym z legalną bądź nielegalną migracją, przestępstwom przeciwko dokumentom czy też zatrudnianiem i wykorzystywaniem cudzoziemców w związku ze świadczeniem przez nich pracy w Polsce.

WOJEWODA

Zarządzeniem Nr 126/2014 Wojewody Podlaskiego z dnia 7 października 2014 roku na terenie województwa powołany został, Wojewódzki Zespół do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, którego utworzenie jest częścią realizacji Krajowego Planu Działań przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2013 – 2015.

**II. DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE PRZESTĘPSTWA HANDLU LUDŹMI
I PRZESTĘPSTW POWIĄZANYCH Z HANDLEM LUDŹMI ZA LATA
2011 – 2014 NA TERENIE WOJEWÓDZTWA**

Na podstawie policyjnych baz informatycznych ustalono, iż w latach 2011 – 2014 na terenie garnizonu podlaskiego wszczęto i prowadzono 20 postępowań dotyczących przedmiotowej problematyki, w szczególności były to: 5 postępowań z art. 189a kk, 14 z art. 204 kk oraz 2 z art. 203 kk. W omawianym okresie zakończono 26 postępowań, z czego 7 prowadzonych z art. 189a kk (w tym 1 z art. 253 kk – penalizującego handel ludźmi przed nowelizacją kodeksu karnego z dnia 08.09.2010), 3 postępowania z art. 203 kk, pozostałe zaś z art. 204 kk.

	2011			2012			2013			2014		
	stwierdzone	wszczęte	zakończone	stwierdzone	wszczęte	zakończone	stwierdzone	wszczęte	zakończone	stwierdzone	wszczęte	zakończone
Art. 189a Kk	2	1	1	5	2	2	5	0	1	14	2	3
Art. 204 Kk	6	6	7	6	2	3	26	3	2	4	3	4
Art. 203 Kk	1	1	1	0	0	0	3	0	1	2	1	1

Spośród wymienionych spraw 24 zostało zakończonych aktem oskarżenia.

W omawianym okresie 2 sprawy (prowadzone z art. 204 kk) zostały zawieszono na podstawie art. 22§1 kpk - tj. z powodu poszukiwania sprawcy oraz oczekiwania na pomoc prawną. Ponadto, 6 spraw (z których 1 prowadzona była z art. 189a kk, zaś pozostałe z art. 204 kk), zostało umorzonych z powodu braku znamion czynu zabronionego tj. na podstawie art. 17 kpk.

Łącznie ustalono 46 sprawców wymienionych przestępstw, kolejno;

37 mężczyzn: w wieku: 19 lat – 1 osoba, 21 lat – 1, 22 lat – 3, 23 lat – 1, 24 lat – 2, 25 lat – 1, 26 lat – 4, 27 lat – 2, 28 lat – 1, 29 lat – 1, 30 lat – 1, 32 lat – 2, 33 lat – 1, 34 lat – 1, 36 lat – 1, 37 lat – 1, 38 lat – 2, 39 lat – 1, 44 lat – 2, 45 lat -1, 48 lat – 1, 50 lat – 1, 51 lat – 1, 56 lat – 1, 57 lat – 1, 58 lat – 2;

9 kobiet w wieku; 23 lat – 1, 24 lat – 1, 29 lat – 1, 30 lat – 1, 35 lat – 1, 36 lat – 2, 41 lat – 1, 50 lat -1.

Spośród wymienionych osób 1 mężczyzna był obywatelem rosyjskim narodowości czeczeńskiej /24 lata/, pozostali to obywatele RP.

W prowadzonych postępowaniach zidentyfikowano łącznie 62 osoby pokrzywdzone, tj.:

57 kobiet: w wieku; 15 lat – 2, 16 lat – 1, 17 lat – 2, 18 lat – 3, 19 lat – 8, 20 lat – 2, 21 lat – 3, 22 lat – 3, 23 lat – 4, 24 lat – 1, 25 lat – 4, 26 lat – 1, 27 lat - 1, 28 lat – 5, 29 lat – 5, 30 lat – 2, 32 lat – 1, 33 lat – 1.

W przypadku 8 kobiet nie ustalono danych w zakresie wieku z uwagi na brak tych informacji w dostępnych systemach informatycznych.

5 mężczyzn w wieku; 23 lat -1, 31 lat – 1, 34 lat – 1, 35 lat – 1, 45 lat – 1.

Wymienione osoby to obywatele RP, poza 1 mężczyzną w wieku 35 lat oraz 2 kobietami w wieku 33 i 25 lat - obywatelami Rumunii.

III. OPIS NAJCZĘSTSZYCH FORM WYKORZYSTANIA W RAMACH HANDLU LUDŹMI ZIDENTYFIKOWANYCH NA TERENIE WOJEWÓDZTWA.

Wykorzystanie seksualne w prostytucji jest dominującą formą przestępstw związanych z handlem ludźmi występującymi na terenie województwa. W większości wypadków dotyczy obywaterek polskich na szkodę których dokonywane są przestępstwa w kraju oraz za granicą. Proceder prowadzony jest w lokalach agencji towarzyskich oraz tzw. mieszkaniówkach (tj. mieszkaniach specjalnie wynajmowanych do świadczenia usług seksualnych). W większości wypadków kobiety świadczące usługi seksualne w zamian „za ochronę” dzielą się z sutenerami połową zarobionych pieniędzy, przy czym jeżeli są dobrze traktowane, nie są zainteresowane współpracą z organami ścigania. W omawianym okresie od 2011 do 2014 nie odnotowano na terenie woj. podlaskiego przypadków tzw. prostytucji przydrożnej.

Praca przymusowa jako forma wykorzystania w analizowanym okresie została ujawniona w dwóch sprawach. Mechanizm działania sprawców polega na werbowaniu tzw. pocztą pantoflową pośród osób bezrobotnych, poszukujących pracy, pozostających w trudnej sytuacji finansowej i przedstawieniu im atrakcyjnych warunków zatrudnienia oraz zakwaterowania za granicą kraju. Zwerbowani to kobiety i mężczyźni, wykorzystywani za granicą Polski przy takich pracach jak: rozładunek towarów z ciężarówki, oraz pomoc domowa czy opieka nad dziećmi.

Handel dziećmi został ujawniony w pojedynczej sprawie przy czym podczas postępowania sądowego przed pierwszą jak i drugą instancją Sąd oddalił wnioski prokuratury w kwestii zarzutów z art. 189a kk (dokładny opis poniżej – Sprawa nr 3).

IV. PROFIL POTENCJALNEJ OFIARY ORAZ SPRAWCY

Wydaje się, że nie ma jednego profilu ofiar handlu ludźmi, istnieją jednak warunki o podłożu ekonomicznym oraz kulturowo-społecznym które mogą zwiększyć niebezpieczeństwo narażenia na stanie się ofiarą handlu ludźmi. Do nich można zaliczyć.;

- ubóstwo oraz związany z tym wysoki poziom bezrobocia i niski poziom wynagrodzenia za pracę oraz co się z tym wiąże migracje w poszukiwaniu pracy,
- posiadanie długów lub innych zobowiązań finansowych z których osoba nie może się w danym momencie wywiązać,
- niski poziom wykształcenia,
- życie w rodzinach dysfunkcyjnych (alkoholizm, narkomania, przemoc i wykorzystanie seksualne, ucieczki z domu),
- sprawcy przestępstw zaangażowani w handel ludźmi chcąc osiągnąć założone przez siebie cele w zależności od sposobu działania wykorzystują:
- określone deficyty potencjalnych ofiar np. nadzieję na poprawę sytuacji materialnej, trudność w znalezieniu pracy, niestabilność w życiu rodzinnym, wykorzystanie słabości np. choroba psychiczna, upośledzenie umysłowe, uzależnienie,
- różne formy przymusu psychicznego i/lub fizycznego np. przemoc fizyczna, groźby i szantaż np. ujawnienia rodzinie ofiary czym się zajmowała,
- manipulację ofiarą sięgającą na celu wzbudzeniu jej zaufania (np. wyświadczenie przysług lub dążenie do zaspokojenia potrzeb materialnych oraz emocjonalnych (tzw. metoda „na zakochanego”),
- możliwości kontrolowania ofiar poprzez ograniczenie swobody poruszania się, odebranie dokumentów, eliminowanie kontaktów z bliskimi oraz osobami trzecimi,

Podsumowując, wszystkie działania sprawcy wobec ofiary mają na celu uzależnienie jej, do takiego stopnia, aby wyparła ze swojej świadomości, iż jest osobą wykorzystaną w konsekwencji czego , osoby takie unikają kontaktów z przedstawicielami organów ścigania jak również odrzucają proponowane im wsparcie.

**V. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA NAJCIEKAWSZYCH SPRAW
DOTYCZĄCYCH HANDLU LUDŹMI W LATACH 2011 – 2014
ZREALIZOWANYCH PRZEZ KWP W BIAŁYMSTOKU LUB JEDNOSTKI
PODLEGLĘ**

Sprawa nr 1.

Śledztwo dotyczy przestępstw popełnionych od lipca 2002 do maja 2005 roku polegających na werbowaniu młodych kobiet do pracy na terenie Wielkiej Brytanii pod pretekstem załatwienia pracy w charakterze opiekunki do dziecka lub sprzątaczk, podczas gdy faktycznym celem było zwabienie ich za granicę, gdzie następnie odbierano im paszporty i przemocą zmuszano do uprawiania nierządu. Należy nadmienić, iż sprawcami były dwie siostry, ich matka oraz kuzynka, które wybierały kandydatki do pracy spośród osób bezrobotnych, ubogich, nadużywających alkoholu, znajdujących się w trudnej sytuacji. Pokrzywdzone pochodziły z tych samych miejscowości co sprawcy. Jak ustalono jedną z pokrzywdzonych sprawcy sprzedali na terenie Wielkiej Brytanii nieustalonemu obywatelowi Albanii.

W ten sposób zwabiono za granicę 6 kobiet, ponadto sprawcy proponowali wyjazd 5 innym kobietom które z różnych powodów nie skorzystały z oferty. W przedmiotowej sprawie w 2006 roku skazano 2 osoby, wobec pozostałych 2 oskarżonych wyłączono część postępowania ponieważ jedna z oskarżonych była poszukiwana na podstawie Europejskiego Nakazu Aresztowania i została zatrzymana na terenie Wielkiej Brytanii w lutym 2014 roku. Sprawcom przedstawiono zarzuty z art. 189a § 1 kk. Sąd wyrokiem z dnia 09.03.2015 roku wymierzył oskarżonym kary 6 lat i 6 miesięcy oraz 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności od którego to wyroku obie strony postępowania złożyły odwołanie.

Sprawa nr 2

Sprawa dot. działalności osób narodowości polskiej oraz rosyjskiej, zajmujących się handlem ludźmi celem wykorzystania w prostytucji na terenie Polski oraz Niemiec. Ustalono, iż sprawcy tj. 2 osoby narodowości polskiej oraz obywatel Rosji narodowości czeczeńskiej zajmowali się wyszukiwaniem chętnych młodych kobiet do pracy w prostytucji w Niemczech. Sprawcy nakłonili do podjęcia pracy w charakterze prostytutek i zorganizowali wyjazd 3 kobietom, przy czym jedna trafiła do domu publicznego w Niemczech zaś pozostałe 2 trafiły do prostytucji w Polsce.

Wobec trójki sprawców przedstawiono zarzuty z art. 189a § 1 kk. W październiku 2012 roku zapadły wyroki skazujące, wobec jednego na 3 lata i 6 miesięcy a wobec dwóch pozostałych na 3 lata.

Sprawa nr 3

Śledztwo dotyczyło transakcji pomiędzy rumuńskimi Romami biologicznymi rodzicami dziecka będącego przedmiotem sprzedaży i polskimi Romami kupującymi wymienione dziecko. Na bazie materiału zgromadzonego w ramach przedmiotowej sprawy przedstawiono zarzuty 2 osobom z art. 189a kk.

W pierwszej instancji Sąd Okręgowy uznał, że była to jedynie próba wyłudzenia poświadczenia nieprawdy w dokumentach w szpitalu, które byłyby podstawą do sporządzenia aktu urodzenia dziecka. Apelację złożyła prokuratura według której był to przypadek handlu ludźmi, a oskarżeni działali w celu wykorzystania dziecka jako "przedmiotu transakcji handlowej", poniżając w ten sposób jego godność, m.in. pozbawiając je prawa do wychowania w rodzinie biologicznej.

„Sąd Apelacyjny utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 25 marca 2013 uniewinniający ich w tym zakresie i wskazał, że zgodnie z kodeksem karnym handel ludźmi to m.in. werbowanie i przekazywanie człowieka przemocą, pod groźbą, w ramach uprowadzenia czy podstępnie. Sprawca chce taką osobę wykorzystać np. do prostytucji, pornografii, pracy przymusowej, żebractwa, niewolnictwa lub w inny poniżający ją sposób. Przepisy są jednoznaczne, a Sąd ma obowiązek stosować je ściśle. Z kolei prokuratura nadinterpretuje prawo, przyjmując, że oskarżeni dopuścili się handlu dziećmi. Wprawdzie postąpili oni nagannie, jednak nie popełnili przestępstwa. Nie mieli bowiem zamiaru wykorzystania i poniżania dzieci. Chcieli je „nabyć”, gdyż z powodów zdrowotnych nie mogli mieć swoich. Ich sytuacja ekonomiczna była stabilna, dlatego zapewniliby dzieciom dobre warunki. Oskarżeni wiedzieli, że biologiczni rodzice już wcześniej pozostawili dzieci po urodzeniu w szpitalu, mogli zatem przypuszczać, że i tym razem tak będzie.

W rezultacie Sąd Apelacyjny przyjął, podobnie jak Sąd Okręgowy, że oskarżeni są winni tylko usiłowania wyłudzenia nieprawdy w dokumentach, że oskarżona jest matką dziecka.”

Sprawa nr 4

Sprawa dot. czerpania korzyści majątkowych z cudzego nierządu przez grupę przestępczą działającą na terenie woj. podlaskiego. Członkowie przedmiotowej grupy przestępczej poza czerpaniem korzyści majątkowych z usług seksualnych świadczonych przez kobiety zajmujące się prostytutką, czerpali również korzyści finansowe z handlu narkotykami. W ramach sprawy 1 osobie przedstawiono zarzuty z art. 189a kk (sprawa została umorzona z powodu śmierci podejrzanego).

Ponadto na bazie zebranego materiału dowodowego przedstawiono zarzuty 12 osobom z art. 258 § 1 i 3 kk, art. 204 § 1, 2 i 3 kk, art. 189 § 2 kk oraz o czyny z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Sprawa została zakończona w 2013 roku.

Sprawa nr 5

Sprawa dotyczyła zwerbowania i przetransportowania przez nieznaną osobę na teren Niemiec 4 mężczyzn którzy następnie zostali wykorzystani do pracy przymusowej po uprzednim wprowadzeniu w błąd, co do warunków pracy i płacy oraz zakwaterowania. Zwerbowani byli wykorzystywani do pracy przy załadunku samochodów ciężarowych. Podczas wykonywania pracy jak również w czasie wolnym byli pod stałym nadzorem nieustalonego mężczyzny, wbrew własnej woli wynikającej z niespełnienia wcześniej określonych warunków ustnej umowy dot. uposażenia za pracę oraz warunków w jakich przebywali. Pokrzywdzeni wykorzystując brak nadzoru oddalili się z miejsca zakwaterowania a następnie poinformowali o zdarzeniu niemieckie organy ścigania, po czym wrócili do kraju.

Sprawa została wszczęta w 2014 roku i pozostaje w toku.

VI. ZAKOŃCZENIE

W przedstawionej analizie w części dotyczącej charakterystyki województwa podlaskiego odniosłem się m.in. do wskaźników zagrożenia ubóstwem oraz poziomu rejestrowanego bezrobocia. Oba wskaźniki na terenie województwa podlaskiego w porównaniu z latami poprzednimi miały tendencje rosnące. Jest to niepokojący objaw szczególnie w kontekście zagrożenia przestępczością handlu ludźmi ponieważ ubóstwo czy niski poziom wykształcenia sprzyjają niebezpieczeństwu wykorzystaniu osób w ramach tego procederu, co zostało zaprezentowane w części analizy dotyczącej profilu ofiary i sprawcy handlu ludźmi.

Prowadzenie postępowań przygotowawczych dotyczących handlu ludźmi jest skomplikowane, sprawy takie często trwają bardzo długo z powodu m.in. trudności związanych z zebraniem materiałów dowodowych. Osoby pokrzywdzone nie identyfikują się jako ofiary przestępstw a także nie są skłonne do składania zeznań obciążających sprawców. Takie postępowanie ofiar często jest podyktowane strachem przed konfrontacją ze sprawcami jak również poczuciem wstydu przed ujawnieniem wśród osób najbliższych faktów dotyczących ich wykorzystania do celów przestępczych. Jest też efektem oddziaływania sprawców o której wspomniałem w części dotyczącej profilu potencjalnej ofiary i sprawcy.

Podsumowując, działalność osób popełniających przestępstwa handlu ludźmi zawsze nastawiona jest na czerpanie korzyści finansowych z wyzysku ofiar które z kolei bardzo często akceptują zachowania przestępcze sprawców. Myślę, że w obecnej sytuacji społeczno-ekonomicznej kraju w najbliższych latach możemy spodziewać się wzrostu ujawnionych przestępstw handlu ludźmi. Przyczynić się może do tego kampania informacyjna kierowana do ofiar handlu ludźmi oraz osób zagrożonych tego rodzajem przestępczości, która pomaga samym pokrzywdzonym identyfikować się w płaszczyźnie ofiar przestępstwa. W obecnej sytuacji istotne wydaje się zapobieganie przestępczości związanej z handlem ludźmi przy użyciu takich metod jak kampanie informacyjne w środkach masowego przekazu jak również poruszanie tego problemu wśród uczniów szkół.

Andrzej Ausztoł

System przeciwdziałania handlowi ludźmi na terenie województwa podlaskiego

1. Utworzenie i funkcjonowanie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi w województwie podlaskim

W dniu 20 maja 2013 r. Rada Ministrów przyjęła Krajowy Plan Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2013-2015. Jego celem jest tworzenie warunków niezbędnych do skutecznego przeciwdziałania i zwalczania handlu ludźmi. Plan zakłada kontynuację działań przyjętych we wcześniejszych dokumentach w latach 2003-2012.

Jednym z zadań określonych w obecnym Planie jest zainicjowanie działalności wojewódzkich zespołów ds. handlu ludźmi – regionalnych platform wymiany informacji i współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie handlowi ludźmi (Część III pkt 4 Planu (...) „*Poprawa skuteczności ścigania*”). Założono, że stworzenie Zespołów winno w znaczącym stopniu usprawnić organizację działalności prewencyjnej, wsparcie i reintegrację ofiar, wyzwoić aktywność w tym zakresie lokalnych samorządów i organizacji pozarządowych.

Termin realizacji działania przewidziany został na lata 2014-2015.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525) wojewoda może tworzyć zespoły doradcze, zaś na podstawie art. 22 pkt 15 ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.), do zadań wojewody należy: „*koordynowanie, w ramach systemu pomocy społecznej, działań w zakresie zapobiegania handlowi ludźmi oraz wsparcia udzielanego ofiarom handlu ludźmi*”.

W związku z powyższym zasadne było powołanie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi w województwie podlaskim.

Zaproponowano do powołanie Zespołu przedstawicieli następujących instytucji:

- a. Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego (przedstawiciele Wydziałów: Polityki Społecznej, Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego,
- b. Komendy Wojewódzkiej/Miejskiej Policji w Białymstoku
- c. Straży Granicznej
- d. Kuratorium Oświaty
- e. Państwowej Inspekcji Pracy
- f. Prokuratury Okręgowej
- g. Sądu Okręgowego
- h. Sądu Rejonowego
- i. Wojewódzkiego Urzędu Pracy
- j. Organizacji pozarządowych
- k. Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

W dniu 16 września 2014 r. skierowano pismo do dyrektorów/kierowników ww. instytucji z informacją o **rozpoczęciu procedury powoływania Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi**. W piśmie wskazano cel powołania Zespołu i zaproszono o wskazanie do jego składu przedstawicieli instytucji/podmiotów, zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania handlowi ludźmi. Każda jednostka, do której skierowano pismo wytypowała przedstawiciela do prac w Zespole.

W związku z powyższym w dniu 7 października 2014 r. Wojewoda Podlaski zarządzeniem Nr 126/2014 powołał Wojewódzki Zespół do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi. W skład Zespołu weszło 25 osób. W zarządzeniu, poza składem osobowym określono też cele działalności, zadania Zespołu i jego członków, sposób kierowania pracami, organizowania posiedzeń, obsługę Zespołu.

Celem działalności Zespołu jest stworzenie platformy wymiany informacji i współpracy pomiędzy urzędami, instytucjami i organizacjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie handlowi ludźmi, wsparcia i reintegracji ofiar handlu ludźmi oraz pobudzenie aktywności lokalnych samorządów i organizacji pozarządowych w tym zakresie.

Do zadań Zespołu należy:

- podejmowanie działań zmierzających do nawiązania i wzmocnienia współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego i podmiotami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi;
- stworzenie na poziomie lokalnym systemu wymiany informacji pomiędzy poszczególnymi instytucjami, zaangażowanymi w problematykę handlu ludźmi;
- zgłaszanie wniosków, propozycji i uwag dotyczących sposobów zwiększenia skuteczności działań oraz rozwiązywania problemów w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi;
- współdziałanie w zakresie handlu ludźmi z Zespołem do Spraw Zwalczania i Zapobiegania Handlowi Ludźmi przy Ministrze Spraw Wewnętrznych.

Do zadań członka Zespołu należy:

- uczestnictwo w posiedzeniach Zespołu;
- przygotowywanie informacji z zakresu diagnozowania i analizy potencjalnych zagrożeń związanych z handlem ludźmi w ramach kompetencji reprezentowanej instytucji;
- realizacja Krajowego Planu Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi, zgodnie z określonymi w nim zadaniami dla instytucji czy organizacji, którą reprezentuje członek Zespołu;
- nawiązywanie i rozwijanie współpracy na poziomie lokalnym i ponadlokalnym w instytucjami, organizacjami w zakresie zapobiegania handlowi ludźmi;
- upowszechnianie wiedzy i informacji z zakresu profilaktyki i zagrożeń przestępstwem handlu ludźmi.

Członkowie wchodzący w skład Zespołu mogą być zastępowani przez upoważnionych przedstawicieli instytucji, które ich delegowały. Do prac w ramach Zespołu Przewodniczący może zapraszać inne osoby posiadające wiedzę i doświadczenie w dziedzinach związanych z zadaniami Zespołu.

Udział w pracach Zespołu jest nieodpłatny.

Pracami Zespołu kieruje Przewodniczący, a w razie jego nieobecności wskazany przez Przewodniczącego członek Zespołu. Zespół pracuje na posiedzeniach, które odbywają się nie rzadziej niż raz do roku. Posiedzenia Zespołu zwołuje przewodniczący, powiadamiając członków (pisemnie, za pomocą e-puap, poczty elektronicznej), nie później niż na 14 dni przed planowanym posiedzeniem Zespołu.

Posiedzenia Zespołu odbywają się w siedzibie Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku. Dopuszcza się możliwość organizacji posiedzeń w siedzibie innej instytucji realizującej zadania z zakresu zapobiegania handlowi ludźmi.

Zespół wyraża opinie, stanowiska, apele w sprawach należących do zakresu jego działania. Posiedzenia Zespołu są protokołowane.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewnia Wydział Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

W grudniu 2014 r. do Wojewody Podlaskiego wpłynął wniosek Wydziału do Zwalczania Zorganizowanej Przeszłości Kryminalnej Zarządu w Białymstoku Centralnego Biura Śledczego Policji, w związku z realizacją zadań związanych ze zwalczaniem przestępczości handlem ludźmi, o włączeniu do prac Zespołu przedstawiciela tej instytucji.

Zarządzeniem Nr 3/2015 r. Wojewody Podlaskiego z dnia 8 stycznia 2015 r. do składu Zespołu włączono funkcjonariusza CBŚP.

Zarządzenie powołujące Wojewódzki Zespół było dwukrotnie zmieniane, na wniosek instytucji, których przedstawiciele wchodzi w jego skład (marzec i sierpień br., zmiana osób reprezentujących podmioty). Aktualnie Zespół liczy 26 osób.

Działania Zespołu:

Inauguracyjne posiedzenie Zespołu odbyło się w dniu 20 listopada 2014 r. w siedzibie Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku. W posiedzeniu wzięło udział 21 członków Zespołu.

Posiedzenie otworzył Andrzej Kozłowski – Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej PUW, Przewodniczący Zespołu, który powitał zgromadzonych gości, zapoznał z zarządzeniem nr 126/2014 Wojewody Podlaskiego z dnia 7 października 2014 r. w sprawie powołania Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi – przedstawił osoby wchodzące w skład Zespołu, cel jego działalności oraz zadania.

Podczas spotkania p. Aneta Suda – główny specjalista w Departamencie Polityki Migracyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych – w zastępstwie Pana Piotra Miereckiego – Zastępcy Dyrektora Departamentu Polityki Migracyjnej MSW, sekretarza Zespołu ds. Zwalczania i Zapobiegania Handlowi Ludźmi zaprezentowała **Zjawisko handlu ludźmi w Polsce – diagnoza, zwalczanie, profilaktyka**. Omówiła prowadzone w MSW działania w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi oraz poinformowała zebranych o zaplanowanych na przyszły rok działaniach prewencyjnych, związanych z handlem ludźmi oraz o zabezpieczonych w budżecie MSW środkach finansowych na realizację tzw. małych grantów. Zachęciła przedstawicieli instytucji do korzystania z udostępnianych przez Ministerstwo materiałów edukacyjnych, a także możliwości wzięcia udziału wspólnie z MSW w ogólnopolskiej kampanii prewencyjnej, poprzez zgłaszanie przez poszczególne instytucje projektów.

Przedstawiciele Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku: podinsp. Witalis Sadowski oraz kom. Paweł Zabrocki omówili zjawisko handlu ludźmi na terenie woj. podlaskiego, w formie prezentacji pt. **Przestępstwo handlu ludźmi w świetle statystyki Policji na terenie garnizonu woj. podlaskiego**”.

W trakcie omawiania prezentacji przedstawiciele KW Policji poinformowali, że w poszczególnych jednostkach na terenie województwa działają Etatowe Zespoły do Zwalczania Handlu Ludźmi.

Przedstawiciel Wydziału Prewencji KWP w Białymstoku p. Paweł Zabrocki zwrócił się do przedstawiciela MSW z pytaniem o fundusze na realizację oddziaływań prewencyjnych Policji.

Pani Aneta Suda, zabierając głos, podkreśliła dotychczasową dobrą współpracę MSW z Policją w Białymstoku, w zakresie finansowania różnego rodzaju kampanii, organizowanych przez Komendę, zachęcając tym samym do kontynuacji współpracy.

W dyskusji, p. Wojciech Jocz – Dyrektor Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku – zapytał o szkolenia z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi, dla pracowników OIK, MOPS, OPS.

Przedstawicielka MSW poinformowała zebranych, iż Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej organizuje każdego roku szkolenia o tematyce związanej z pracą i wsparciem ofiar handlu ludźmi. Aby uzyskać więcej informacji należy skontaktować się z właściwym departamentem MPiPS. Wskazała również na możliwość przeszkolenia grupy osób/pracowników związanych z ww. zagadnieniem bezpośrednio przez Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla Ofiar Handlu Ludźmi (KCIK).

Wobec braku dalszych głosów w dyskusji, Przewodniczący podziękował wszystkim za udział w posiedzeniu. Podkreślił, że było to spotkanie inauguracyjne pracą Zespołu. Zgodnie z zarządzeniem, spotkania powinny odbywać się raz do roku, ale nie ma przeszkód, by w razie potrzeby, odbywać je częściej.

Inne działania:

W związku ze sformułowaniem przez Komitet ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet ONZ *Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet* Małgorzata Fuszara, Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Traktowania, pismem z dnia 24 grudnia 2014 r. zwróciła się do Wojewody Podlaskiego z prośbą o jej rozpowszechnienie wśród instytucji i organizacji współpracujących z Podlaskim Urzędem Wojewódzkim.

Rekomendacje sformułowane w listopadzie 2014 r. są wynikiem rozpatrzenia sprawozdania okresowego z wykonania przez Polskę postanowień Konwencji, która odbyła się w dniu 22 października 2014 r. w Genewie.

W związku z powyższą prośbą, w załączeniu tekst rekomendacji został przekazany wszystkim członkom Wojewódzkiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, do wiadomości i wykorzystania.

W dniach 28-30 września 2015 r., w ramach realizacji projektu „Poprawa współpracy w zakresie krajowych struktur powołanych do walki z handlem ludźmi”, współfinansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009-2014, członkowie Wojewódzkiego Zespołu uczestniczyli w szkoleniu z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi.

W grudniu 2015 r. Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku planuje zorganizowanie seminarium na temat przeciwdziałania handlowi ludźmi, na która zostaną zaproszeni członkowie Wojewódzkiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi.

Informacje dotyczące przeciwdziałania handlowi ludźmi znajdują się na stronie www.bialystok.uw.gov.pl w zakładce – informacje Wydziału Polityki Społecznej.

2. Podmioty świadczące pomoc, w ramach pomocy społecznej, ofiarom handlu ludźmi w województwie podlaskim.

(informacja sporządzona na podstawie danych przekazanych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej woj. podlaskiego)

Na terenie województwa podlaskiego funkcjonuje 14 powiatowych centrów pomocy rodzinie (pcpr) oraz 3 miejskie ośrodki pomocy społecznej (mops), które realizują zadania powiatu, określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (wykaz teleadresowy jednostek – **załącznik 2**) – udzielanie pomocy społecznej w szczególności z powodu potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi (art. 7 pkt 7a)

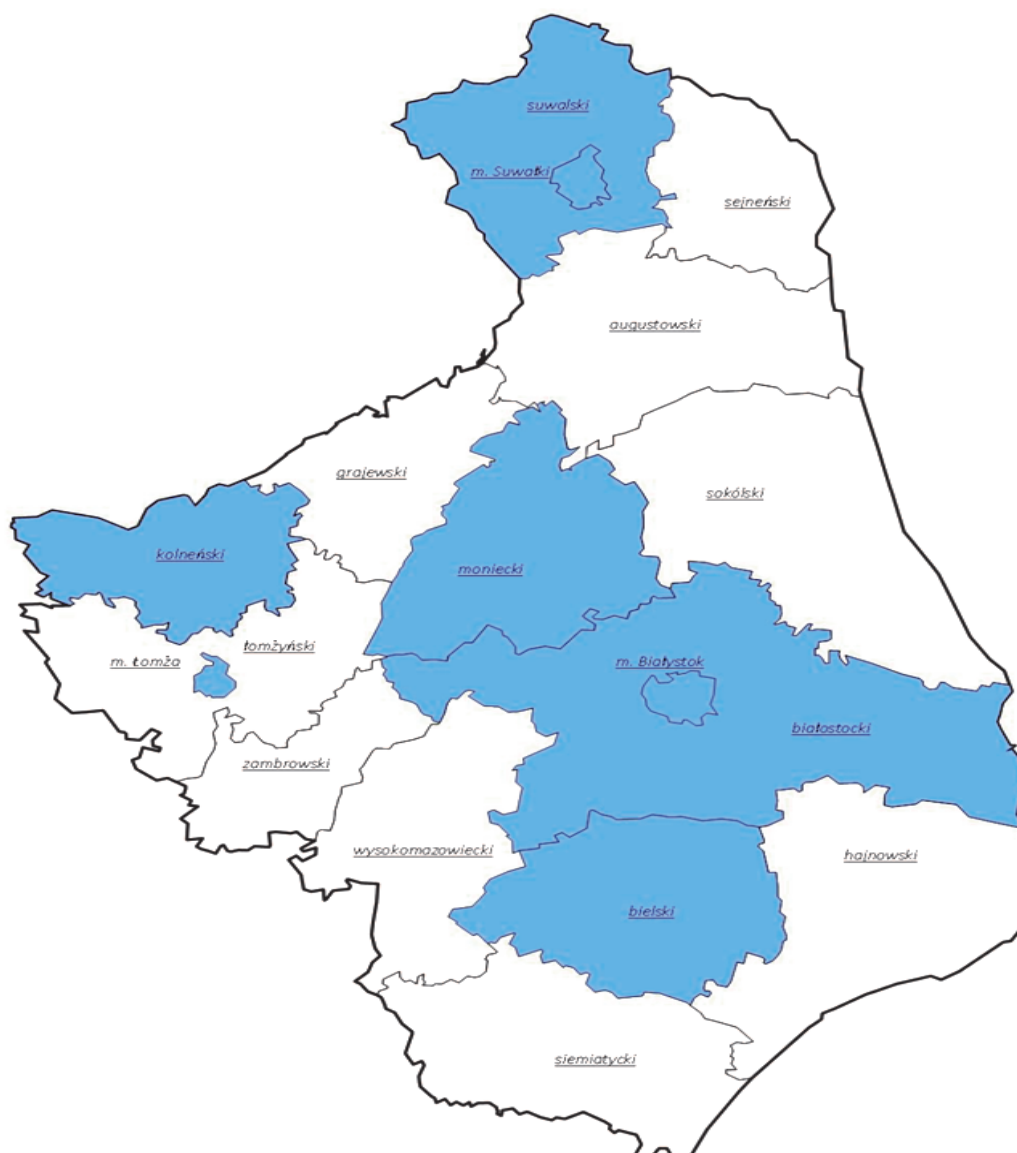
Zgodnie z zapisami ustawy, prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje cudzoziemcom, posiadającym zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony, a który jest ofiarą handlu ludźmi.

Ww. ustawa o pomocy społecznej definiuje interwencję kryzysową, która zgodnie z zapisami ustawy „stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.”

W ramach interwencji kryzysowej pomocą obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód i udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy.

Na terenie województwa podlaskiego w 8 miastach/powiatach funkcjonują placówki, które mogą udzielać pomocy ofiarom handlu ludźmi. Pomoc może być świadczona w ośrodkach interwencji kryzysowej (w 5 oik-ach), specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie (2 sow-ach), 1 hostelu, 1 mieszkaniu chronionym. Jak z powyższego wynika, tylko nieco ponad 47% powiatów ma możliwość udzielenia pomocy ofierze handlu ludźmi, poprzez zapewnienie całodobowego schronienia. Pozostałe pcpnr nie realizują zadania, określonego w art. 19 pkt 12 ustawy – prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej, w którym ochronę znalazłaby ofiara handlu ludźmi. W placówkach istnieje 85 miejsc całodobowego pobytu. (wykaz – **załącznik 3**)

Rysunek 1: Rozmieszczenie oik, sow w województwie podlaskim

Wszystkie obiekty, w których może być zapewniony pobyt ofiarom handlu ludźmi posiadają system gwarantujący bezpieczeństwo (monitoring, całodobowy dyżur pracowniczy). Beneficjenci mogą skorzystać z poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego. W części placówek (dot. 4 placówek) istnieje możliwość przygotowania posiłków, tylko 2 placówki są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Placówki te przeznaczone są w większości dla kobiet i dzieci. Tylko jedna placówka może zapewnić pobyt również mężczyznom.

W jednej z wymienionych placówek, w 2014 r. udzielono wsparcia ofierze handlu ludźmi. Ofiarę przywozła Policja, udzielono jej schronienia (przez 2 dni) i pomocy psychologicznej. Po tym okresie ofiarę umieszczono w ośrodku na terenie innego województwa. Pozostałe placówki nie świadczyły pomocy, gdyż nie wystąpiła taka potrzeba.

Według informacji zebranych z ankiet, pracownicy ze wszystkich powiatowych centrów pomocy rodzinie województwa podlaskiego uczestniczyli w szkoleniach, dla kadry pomocy społecznej z zakresu wsparcia udzielanego ofiarom handlu ludźmi, w ramach realizacji zadań *Krajowego Planu Działań przeciwko Handlowi Ludźmi*. Głównym celem szkolenia było poszerzenie krajowej sieci pracowników jednostek terytorialnych pomocy społecznej, specjalistycznie przygotowanych do udzielania wsparcia ofiarom handlu ludźmi. Szkolenie ukończył też jeden pracownik Wydziału Polityki Społecznej PUW w Białymstoku.

Do PCPR w okresie ostatnich 2 lat nie zgłosiła się osoba, co do której istniało podejrzenie, że jest ofiarą handlu ludźmi (poza przypadkiem opisanym wyżej). Centra nie prowadziły też działań dot. przeciwdziałania handlowi ludźmi.

Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, w przypadku zaistnienia zjawiska handlu ludźmi są gotowe podjąć współpracę z: ośrodkami pomocy społecznej, ośrodkami interwencji kryzysowej z terenu powiatu, policją, Strażą Graniczną, sądami, Krajowym Centrum Informacyjno-Konsultacyjnym, La Strada.

Z przeprowadzonych ankiet wynika, że w większości z nich nie wyznaczono pracownika/koordynatora ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi (wyznaczono ich w 6 pcpr, co stanowi nieco ponad 35% ogólnej liczby pcpr).

Liczba pracowników mops/pcpr, którzy uczestniczyli w szkoleniach MPiPS z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi.

Lp.	powiat	liczba osób przeszkolonych	stanowiska
1.	MOPR/OIK Białystok	19	konsultant, psycholog, pracownik socjalny, specjalista pracy z rodziną, kierownik zespołu
2	MOPS/OIK Łomża	3	specjalista pracy socjalnej, pracownik socjalny, psycholog
3	Suwałki	2	kierownik Zespołu MCIK; prac. socjalny
4	augustowski	2	kierownik Zespołu Pomocy Dziecku i Rodzinie, pracownik socjalny
5	białostocki	2	starszy pracownik socjalny,
6	bielski	2	specjalista ds. pracy z rodziną, główny księgowy
7	grajewski	1	pracownik socjalny
8	hajnowski	2	Pracownik socjalny, st. specjalista pracy socjalnej
9	kolneński	3	specjalista pracy z rodziną
10	łomżyński	1	pracownik socjalny
11	moniecki	1	pracownik socjalny
12	sejneński	1	starszy specjalista pracy socjalnej - koordynator (2011)
13	siemiatycki	1	pracownik socjalny (2013 r.)
14	sokólski	2	starszy specjalista pracy socjalnej, pr. socjalny
15	suwalski	4	dyrektor, pracownik socjalny, konsultant prawny, specjalista pracy z rodziną
16	wysokomazowiecki	1	specjalista pracy socjalnej (2012)
17	zambrowski	1	pracownik socjalny PCPR
18	Wydział Polityki Społecznej	1	główny specjalista
	Razem	50	

3. Informacja o podmiotach wchodzących w skład Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi w województwie podlaskim

I. Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku

W skład Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi wchodzi przedstawiciele niżej wymienionych Wydziałów PUW w Białymstoku.

1. Wydział Polityki Społecznej PUW w Białymstoku

Podstawa działania – ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.)

Zadania wojewody w zakresie koordynacji w ramach systemu pomocy społecznej, działań w zakresie zapobiegania handlowi ludźmi oraz wsparcia udzielanego ofiarom handlu ludźmi wynikają z art. 22 pkt 15. Wprowadzone zostało ono do ustawy o pomocy społecznej ustawą z dnia 12 lutego 2010 roku o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 r., Nr 40, poz. 229).

Zadania związane z koordynacją w ramach systemu pomocy społecznej, działań w zakresie zapobiegania handlowi ludźmi oraz wsparcia udzielanego ofiarom handlu ludźmi w Wydziale Polityki Społecznej realizuje Oddział do Spraw Rodziny. Jest on również odpowiedzialny za obsługę techniczną Wojewódzkiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi.

W Wydziale prowadzone są wykazy ośrodków interwencji kryzysowej oraz jednostek specjalistycznego poradnictwa, a także wykaz pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, którzy uczestniczyli w szkoleniu, organizowanym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, z zakresu handlu ludźmi. W szkoleniu tym uczestniczył także pracownik Oddziału do Spraw Rodziny Wydziału Polityki Społecznej.

Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku, Wydział Polityki Społecznej

ul. A. Mickiewicza 3, 15-213 Białystok

sekretariat: tel. 85 74 39 475, fax 86 74 39 214

www.bialystok.uw.gov.pl

e-mail: bok@bialystok.uw.gov.pl

Oddział do Spraw Rodziny tel. 85 74 39 592 e-mail: bok@bialystok.uw.gov.pl

2. Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców PUW w Białymstoku

Podstawa działania - ustawa z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach (Dz.U. z 2013 r. poz. 1650 z późn. zm.) - rozdział 9 ustawy o cudzoziemcach – pobyt na terytorium RP cudzoziemców będących ofiarami handlu ludźmi (legalizacja pobytu) bezpośrednio odnosi się do wskazanej grupy osób.

Zgodnie z powołaną ustawą wojewoda udziela cudzoziemcowi będącemu ofiarą handlu ludźmi na jego wniosek zezwolenia na pobyt czasowy, jeżeli spełnia on łącznie następujące warunki: przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podjął współpracę z organami właściwymi do prowadzenia postępowania w sprawie o przestępstwo handlu ludźmi, zerwał kontakty z osobami podejrzanymi o popełnienie przestępstwa.

W Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców zadania z ww. zakresu realizuje Oddział do Spraw Cudzoziemców i Rejestracji Zaprośzeń. Oddział wykonuje zadania związane z legalizacją pobytu cudzoziemców w RP. Ustawodawca mając na względzie dostosowanie prawa krajowego do prawa międzynarodowego zawarł w ustawie o cudzoziemcach oddzielny rozdział poświęcony ofiarom handlu ludźmi.

Zgodnie z zapisem art. 176 cytowanej ustawy o cudzoziemcach zezwolenia na pobyt czasowy dla ofiar handlu ludźmi udziela się cudzoziemcowi, jeżeli łącznie spełnia następujące warunki:

- przebywa na terytorium RP,
- podjął współpracę z organami właściwymi do prowadzenia postępowania w sprawie o przestępstwo, o którym mowa w art. 189a par. 1 Kodeksu karnego,
- zerwał kontakty z osobami podejrzanymi o popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 189a par. 1 Kodeksu karnego.

Zezwolenia udziela wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca.

Realizując zadania, jak wyżej, Oddział współpracuje między innymi z:

- Podlaskim Komendantem Wojewódzkim Policji w Białymstoku,
- Komendantem Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej w Białymstoku (oraz podległymi placówkami),
- Dyrektorem Delegatury Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Białymstoku,
- Okręgowym Inspektorem Pracy w Białymstoku,
- przedstawicielstwami dyplomatycznymi obcych państw w RP,
- polskimi przedstawicielstwami dyplomatycznymi za granicą.

Oddział do Spraw Cudzoziemców i Rejestracji Zaproszeń:

- może zapewnić środki finansowe na zapewnienie tłumacza, w przypadku, gdy cudzoziemiec nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim – dotyczy postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy dla ofiar handlu ludźmi (środki zapewnia urząd),
- na bieżąco współpracuje z organami, które mogą przeprowadzać kontrole względem przedsiębiorców lub osób fizycznych podejrzanych o handel ludźmi, tj. z Podlaskim Oddziałem Straży Granicznej w Białymstoku oraz Okręgowym Inspektorem Pracy w Białymstoku (dotyczy zatrudnienia cudzoziemców),
- pracownik Oddziału uczestniczył w szkoleniu pod nazwą „Co trzeba wiedzieć przed wyjazdem do Holandii i Norwegii” zorganizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku we współpracy z Ambasadą Królestwa Niderlandów – zagadnienia dotyczyły między innymi łamania praw pracowniczych i możliwości interwencji – działań podejmowanych w zakresie zwalczania handlu ludźmi,
- przy realizacji działań dotyczących handlu ludźmi Oddział przewiduje możliwość współpracy z Podlaskim Oddziałem Straży Granicznej w Białymstoku oraz Okręgowym Inspektorem Pracy w Białymstoku – dotyczy kwestii zatrudnienia cudzoziemców,

- współpracuje, w zakresie opiniowania wniosków o legalizację pobytu cudzoziemców w RP, będących ofiarami handlu ludźmi z Podlaskim Komendantem Wojewódzkim Policji w Białymstoku, Komendantem Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej w Białymstoku oraz Dyrektorem Delegatury Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego Białymstoku, pod względem ewentualnego zagrożenia dla bezpieczeństwa i porządku publicznego w RP,
- posiada materiały dotyczące handlu ludźmi, które można udostępnić innym podmiotom — informacja (ulotka, wskazówka) w formie papierowej oraz elektronicznej umieszczona na stronie internetowej dotycząca legalizacji pobytu ofiar handlu ludźmi w RP, informacja przygotowana przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców (w podstawowych językach obcych), dotycząca ogólnych form legalizacji pobytu cudzoziemców (w tym legalizacji pobytu przez cudzoziemców ofiar handlu ludźmi).

Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. A. Mickiewicza 3, 15-213 Białystok

sekretariat: tel.85 7439 432, fax; 85 7439 444

e-mail: bok@bialystok.uw.gov.pl www.bialystok@uw.gov.pl

Oddział do Spraw Cudzoziemców i Rejestracji Zaprośzeń

tel. 85 7439 253, e-mail: bok@bialystok.uw.gov.pl

3. Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego PUW w Białymstoku

Podstawa działania: ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2014 r., poz. 1166)

Zadania:

- zapewnienie Wojewodzie warunków służących kierowaniu działalnością wszystkich jednostek organizacyjnych administracji rządowej i samorządowej działających na obszarze województwa w zakresie zapobiegania zagrożeniu życia, zdrowia lub mienia oraz zagrożeniom środowiska, bezpieczeństwa państwa i utrzymaniu porządku publicznego, ochrony praw obywatelskich, a także zapobieganiu zdarzeniom kryzysowym, zdarzeniom o charakterze terrorystycznym, klęskom żywiołowym i innym nadzwyczajnym zagrożeniom oraz zredukowaniu i usuwaniu ich skutków,
- organizowanie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego oraz współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej,
- prowadzenie wykazu psychologów z województwa, mogących w sytuacjach kryzysowych zapewnić wsparcie i opiekę psychologiczną,
- opracowywanie i gromadzenie informacji o istotnych wydarzeniach mających miejsce na terenie województwa,
- współdziałanie z organami administracji rządowej i samorządowej oraz innymi instytucjami w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- dostarczanie niezbędnych informacji dotyczących aktualnego stanu bezpieczeństwa Wojewódzkiemu Zespołowi Zarządzania Kryzysowego oraz Rządowemu Centrum Bezpieczeństwa,
- współpraca z powiatowymi zespołami zarządzania kryzysowego,
- planowanie, koordynacja i nadzór nad realizacją zadań wynikających z rządowych programów zwiększających bezpieczeństwo.

Realizując zadania, jak wyżej Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego współpracuje ze służbami dyżurnymi Komendy Wojewódzkiej Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej

Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UW w Białymstoku

15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

tel. 85 74 39 590, faks: 85 74 39 244

e-mail: wzk@bialystok.uw.gov.pl

Oddział: Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego

tel.: 85 474 39 240 e-mail: wzk@bialystok.uw.gov.pl

II. Policja: Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku, Komenda Miejska Policji w Białymstoku

Podstawy prawne funkcjonowania Policji:

1. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r., poz. 355).
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 września 1990 roku w sprawie trybu legitymowania, zatrzymywania osób, dokonywania kontroli osobistej oraz przeglądania bagaży i sprawdzeń ładunku przez Policję (Dz. U. z 2005 r., Nr 141, poz. 1186).
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 ze zm.)

Podstawa prawna w zakresie zagadnień dotyczących handlu ludźmi:

- Decyzja Nr 307 Komendanta Głównego Policji z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym z zakresu zapobiegania przestępstwom handlu ludźmi i ich zwalczania,
- Rozkazem organizacyjny Komendanta Głównego Policji z dnia 14 czerwca 2007 r. – w Wydziale Kryminalnym Biura Kryminalnego Komendy Głównej Policji został powołany Centralny Zespół do Walki z Handlem Ludźmi, Organami Ludzkimi, Pornografią Dziecięcą i Pedofilią.

- Zarządzenie nr 14 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie niektórych zadań wykonywanych przez policję w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstwa handlu ludźmi oraz innych czynów zabronionych z nim związanych

Zadania Policji:

- ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami godzącymi w te dobra;
- ochrona bezpieczeństwa i porządku, zapewnienie spokoju w miejscach publicznych, w transporcie i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach;
- wykrywanie i ściganie sprawców przestępstw i wykroczeń;
- działania profilaktyczne (prewencyjne) w celu ograniczenia popełniania przestępstw i wykroczeń, a także wszelkim zachowaniom kryminogennym, współpraca w tym zakresie z innymi podmiotami;
- kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych obowiązujących w miejscach publicznych, a także związanych z działalnością publiczną;
- zarządzanie informacją kryminalną, prowadzenie baz danych Systemu Informacyjnego Schengen, DNA;
- współpraca z policjami innych państw, realizacja zadań wynikających z podpisanych umów międzynarodowych i odrębnych przepisów;
- nadzór nad strażami gminnymi/miejskimi oraz nad innymi specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami.

Przy realizacji zadań Policja współpracuje m.in. z:

- przedstawicielami wojewódzkich organów administracji rządowej, samorządowej,
- placówkami pomocowymi,
- sądami, prokuraturą,
- poszczególnymi oddziałami straży gminnych/miejskich, instytucjami pozarządowymi i szkołami.

Uczestnictwo w działaniach dotyczących handlu ludźmi i organizacja działań (działania interwencyjne, kampanie informacyjne):

rok 2014 - udział w kampaniach informacyjnych m.in. LUDZIE TO NIE TOWAR, NIE ODWRACAJ WZROKU

rok 2015

- uczestnictwo w projekcie pn. *„Bezpieczna Europa – walka z przestępczością transgraniczną i zorganizowaną na wschodniej granicy Unii Europejskiej”*, w ramach Programu PL 15 - *„Współpraca w obszarze Schengen oraz walka z przestępczością transgraniczną i zorganizowaną, w tym przeciwdziałanie handlowi ludźmi oraz migracjom przestępczym „Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009 – 2014,*
- udział w kampaniach informacyjnych m.in. LUDZIE TO NIE TOWAR, NIE ODWRACAJ WZROKU,
- uczestnictwo w szkoleniu informacyjnym oraz spotkaniu dla ekspertów, zorganizowanym przez EURES we współpracy z Ambasadą Królestwa Niderlandów, dotyczącym podejmowania pracy w Holandii i Norwegii z udziałem przedstawiciela Ambasady Królestwa Niderlandów, przedstawiciela organizacji FairWork z Holandii,
- na stronie internetowej Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku są umieszczone banery: formularz dot. powiadomienia o przestępstwie, zgodnie z przepisami kodeksu postępowania karnego oraz formularz informacyjny w języku polskim i angielskim, przy użyciu którego internauci mogą zgłaszać podejrzenia wystąpienia przypadku „seksurystyki dziecięcej” (strona internetowa została uruchomiona przez Fundację Dzieci Niczyje),
- realizacja projektu *„Bezpieczna Europa”* w ramach programu PL13 - *„Współpraca w obszarze Schengen oraz walka z przestępczością transgraniczną i zorganizowaną, w tym przeciwdziałanie handlowi ludźmi oraz migracjom grup przestępczych”* Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014. Warsztaty szkoleniowe realizowane w Zamościu w terminie 24-29 maja 2015 r.,

- uczestnictwo w kursach specjalistycznych z zakresu zwalczania handlu ludźmi, prowadzone przez Szkołę Policji w Pile, funkcjonariuszom policji pionów kryminalnych, realizującym zadania związane z zapobieganiem i zwalczaniem procederu handlu ludźmi,
- w zależności od potrzeb organizowane są przez BSK KGP spotkania w formie odpraw służbowych, połączonych z warsztatami szkoleniowymi dla koordynatorów KWP i CBŚP z kraju,
- zainicjowanie zgłoszenia (wobec 3 osób zidentyfikowanych jako ofiary handlu ludźmi), do pomocy, realizowanej w ramach interwencji kryzysowej, udzielanej przez Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne (przedmiotowe działanie realizowane jest przez fundację La Strada).

Udział w kampaniach

rok 2014

Wydział Prewencji KWP w Białymstoku od 2008 r. na terenie woj. podlaskiego realizuje działania w ramach programu „Nie ufaj bezGRANICznie”. Przedstawiciele Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku oraz funkcjonariusze Policji/pracownicy cywilni jednostek terenowych woj. podlaskiego zorganizowali 150 prelekcji, których uczestnikami była społeczność lokalna, w tym uczniowie ze szkół województwa podlaskiego (łącznie liczba uczestników - 1.704 osób). Myślą przewodnią podejmowanych inicjatyw było upowszechnianie informacji dotyczących zachowania zasad bezpiecznego wyjazdu, aby ustrzec się przed wykorzystaniem do pracy lub usług o charakterze przymusowym w kontekście zjawiska, jakim jest handel ludźmi.

Z okazji obchodzonego 18 października Europejskiego Dnia Walki z Handlem Ludźmi Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku oraz Komendy Miejskie/Powiatowe woj. podlaskiego zorganizowały:

- konkursy pod nazwą „Paszport bezpiecznej podróży”, skierowany do uczniów szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych.

- Szkole Zawodowej w Suwałkach, skierowanej do uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów. Akcja poświęcona była tematyce handlu ludźmi, której celem było zwiększenie wiedzy nt. ww. zjawiska oraz kreowanie postaw i zachowań społecznych zmierzających do poprawy bezpieczeństwa osób wyjeżdżających za granicę i cudzoziemców przyjeżdżających do Polski w celach nieturystycznych. Podczas ww. akcji oprócz przedstawienia pojęcia handlu ludźmi odbył się spektakl „Nie daj się sprzedać” oraz pokaz filmów w powyższym obszarze.

W 2015 roku przeprowadzono spotkania edukacyjno – informacyjne, dla młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych, ostatnich klas szkół średnich, studentów oraz osób bezrobotnych, zgodnie z porozumieniem zawartym w dniu 23 maja 2013 r. pomiędzy Ministrem Sportu i Turystyki, Komendantem Głównym Policji oraz Szefem Urzędu do Spraw Cudzoziemców. KWP w Białymstoku na stronie www.podlaska.policja.gov.pl umieściła informacje w sprawie uruchomienia telefonu bezpieczeństwa dla turystów zagranicznych.

Inne doświadczenia w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi.

Zainicjowano oraz zrealizowano w dniu 28 kwietnia 2015 r. w kinie Forum - innowacyjną akcję dot. handlu ludźmi pn. „NIE UFAJ AD HOC”. Celem akcji była edukacja młodzieży oraz ich nauczycieli w tematyce handlu ludźmi, jako jednej z form współczesnego niewolnictwa, jak również uświadomienie młodym ludziom oraz ich wychowawcom zasadności realizowania tego zagadnienia na wybranych godzinach lekcyjnych, w okresie przedwakacyjnym. Odbiorcami działania byli uczniowie klas II szkół średnich z terenu miasta Białegostoku, jak też ich nauczyciele (ogółem - 300 osób). Praktyczny przebieg przedsięwzięcia polegał na dość szczegółowym omówieniu przez prelegentów zagrożenia handlu ludźmi, m.in. z Fundacji La Strada. Ponadto uczestnicy spotkania mieli okazję wziąć udział w projekcji filmu polsko – luksemburskiego pn. „Masz na imię JUSTINE”.

Procedury, wytyczne, wskazówki, dotyczące handlu ludźmi.

- Zarządzenie nr 14 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie niektórych zadań wykonywanych przez policję w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstwa handlu ludźmi oraz innych czynów zabronionych z nim związanych
- Algorytm postępowania funkcjonariuszy organów ścigania, w przypadku ujawnienia przestępstwa handlu ludźmi. (Stosowany w celu ujawnienia przestępstwa handlu ludźmi).

System identyfikacji ofiary handlu ludźmi jest procesem skomplikowanym i wymaga od przeprowadzających go funkcjonariuszy doświadczenia oraz zaangażowania.

W przypadku zidentyfikowania ofiar handlu ludźmi osoby takie (obywatele RP jak również cudzoziemcy) mogą zostać zgłoszone przez funkcjonariuszy Policji do programu działającego w ramach Krajowego Centrum Interwencji Kryzysowej, realizowanego przez fundację La Strada, w ramach którego udzielana jest pomoc w zakresie:

- zakwaterowania w bezpiecznym ośrodku pod opieką przeszkolonego pracownika socjalnego,
- pomoc tłumacza,
- podstawowa opieka medyczna i psychologiczna,
- konsultacji prawnych.

Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku

ul. Sienkiewicza 65 15-003 Białystok

Centrala 85 675-40-11 Oficer dyżurny KWP +48 85 654-48-50

Fax. 85 675-24-72

www.podlaska.policja.gov.pl

Wydział Prewencji

tel. 85-670-32-10 e-mail: naczelnik.wprew.kwp@bk.policja.gov.pl

Wydział Kryminalny

tel. 85-670-31-70 fax. 85-670-31-71

e-mail: naczelnik.wkrym.kwp@bk.policja.gov.pl

Komenda Miejska Policji w Białymstoku

ul. Gen. J. Bema 4 15-369 Białystok
oficer dyżurny KMP: 85-670-24-73; 85-745-59-97 Fax: 85 670-34-41
e-mail: kmp@bialystok.bk.policja.gov.pl

Policyjny Telefon zaufania - 85-670-27-37

Wydział Prewencji

tel. 85 670 34 47
e-mail: kmp@bialystok.bk.policja.gov.pl

Wydział Kryminalny

tel. 85 670 33 08
e-mail: kmp@bialystok.bk.policja.gov.pl

III. Centralne Biuro Śledcze Policji, Zarząd w Białymstoku

Podstawa działania - ustawa z dnia 06 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U z 20012 r., Nr.7 poz. 58 z póź. zm.).

Funkcjonariusze z Centralnego Biura Śledczego Policji zajmują się zwalczaniem zorganizowanej przestępczości kryminalnej, ekonomicznej oraz narkotykowej. Współpraca jest prowadzona z różnymi urzędami np. Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Strażą Graniczną, itp. w ramach obowiązujących przepisów.

Doświadczenie:

Udział w szkoleniu dotyczącym handlu ludźmi w roku 2014 organizowanym przez Straż Graniczną.

Centralne Biuro Śledcze Policji, Zarząd w Białymstoku

15-003 Białystok ul. Sienkiewicza 65;
tel. 85 670 31-80, fax 85 670 21-81
e- mail: cbs.bialystok@policja.gov.pl

Wydział do Zwalczania Zorganizowanej Przestępczości Kryminalnej Zarządu
w Białymstoku CBŚP

tel. 85 670 22 13, fax: 85 670 21-81
e-mail: cbs.bialystok@policja.gov.pl

IV. Izba Celna w Białymstoku

Do zadań Służby Celnej zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. 2013, poz. 1404 ze zm.) należy realizacja polityki celnej w części dotyczącej przywozu i wywozu towarów oraz wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów odrębnych, a w szczególności:

- wykonywanie czynności związanych z nadawaniem towarom przeznaczenia celnego,
- wymiar i pobór należności celnych i innych opłat związanych z przywozem i wywozem towarów, podatku od towarów i usług z tytułu importu towarów, podatku akcyzowego, podatku od gier oraz dopłat, o których mowa w ustawie z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540, ze zm.), opłaty paliwowej,
- wykonywanie zadań wynikających z przepisów wspólnotowych regulujących statystykę dotyczącą obrotu towarowego pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej (INTRASTAT) oraz obrotu towarowego państw członkowskich Unii Europejskiej z pozostałymi państwami (EXTRASTAT),
- rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń związanych z naruszeniem przepisów dotyczących wprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyprowadzania z jej terytorium towarów objętych ograniczeniami lub zakazami obrotu ze względu na bezpieczeństwo i porządek publiczny lub bezpieczeństwo międzynarodowe, w szczególności takich jak odpady, substancje chemiczne i ich mieszaniny, materiały jądrowe i promieniotwórcze, środki odurzające i substancje psychotropowe, broń, amunicja, materiały wybuchowe oraz towary i technologie o znaczeniu strategicznym,
- rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych oraz ściganie ich sprawców, w zakresie określonym w ustawie z dnia 10 września 1999 r. - Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm.), zwanej dalej "Kodeksem karnym skarbowym".

Izba Celna przy realizacji zadań współpracuje ze służbami i organami administracji publicznej, a w szczególności z Policją, Strażą Graniczną, Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Inspekcją Transportu Drogowego, Urzędem Kontroli Skarbowej, Inspekcją Pracy, Krajowym Centrum Informacji Kryminalnej, właściwymi organami innych państw oraz organizacjami międzynarodowymi.

W styczniu 2015 r. rozpowszechniono wśród funkcjonariuszy tut. Izby Celnej i podległych urzędów celnych, rekomendacje Komitetu ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet ONZ (*Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet*).

Izba Celna w Białymstoku

ul. Octowa 2 15-399 Białystok

tel. centrala 85 745-85-55, fax. 85 745-85-99

e-mail: ic.bialystok@bia.mofnet.gov.pl www.bialystok.scelna.gov.pl

V. Prokuratura Okręgowa w Białymstoku

Podstawa prawna działania - zapisy konstytucyjne i ustawowe - ustawa zasadnicza, ustawa z dnia 20 czerwca 1985 r. o Prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599 ze zm.), obowiązujące kodyfikacje.

Prokuratura Okręgowa w Białymstoku jest jednym ze szczebli Prokuratury, organu powołanego do prowadzenia i nadzorowania postępowań karnych, cywilnych i administracyjnych. W zakresie jej działania leży także rozpoznawanie spraw różnych dziedzin, w tym także związanych z tzw. handlem ludźmi. Poza prowadzeniem postępowań, w zakresie działania Prokuratury pozostaje także ogólnie pojęta profilaktyka, związana z rozwiązywaniem szerokiej gamy problemów powiązanych z przestępczością.

Istotą działania Prokuratury jest również udzielanie pomocy prawnej w sensie reprezentowania pokrzywdzonych (działania na ich rzecz), informowanie o przysługujących im prawach i możliwościach uzyskiwania pomocy.

Prokuratura Okręgowa w 2014 r. prowadziła działania, dotyczące handlu ludźmi sprawy/działania kontrolne względem przedsiębiorców lub osób fizycznych podejrzewanych o handel ludźmi - 6 postępowań.

Prokuratura działa w oparciu o obowiązującą kodyfikację, która reguluje zasady postępowania w tym także dot. spraw z zakresu handlu ludźmi.

Prokuratura Okręgowa w Białymstoku

ul. Kilińskiego 14, 15-950 Białystok,

tel. 85 74 87 100, 110; fax. 85 74 87 155;

www.bialystok.po.gov.pl, e-mail: sekretariat@bialystok.po.gov.pl

VI. Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku jest wojewódzką samorządową jednostką organizacyjną prowadzoną w formie jednostki budżetowej przez Województwo Podlaskie, utworzoną z dniem 1 lipca 2000 r. na mocy uchwały Nr XXIII/163/2000 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej – Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku. Podstawę prawną uchwały stanowi ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U z 2013, poz. 596 ze zm.).

Podmiot nie posiada podstawy prawnej do działań w zakresie zagadnień dotyczących handlu ludźmi. Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku realizuje politykę rynku pracy, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. z 2008 r. Dz. U. Nr 69, poz.415 z późn. zm.), podejmuje działania na rzecz poprawy sytuacji na regionalnym rynku pracy oraz wspiera osoby dorosłe w procesie planowania i rozwoju kariery zawodowej.

Przy realizacji zadań WUP współdziała z jednostkami administracji rządowej, jednostkami samorządu terytorialnego, urzędami pracy, organizacjami pracodawców, poszczególnymi pracodawcami, związkami zawodowymi, organizacjami bezrobotnych, zarządami funduszy celowych oraz innymi organizacjami i instytucjami statutowo zajmującymi się problematyką rynku pracy.

WUP w Białymstoku organizował działania dotyczące handlu ludźmi:

- organizacja spotkań informacyjnych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, młodzieży szkół ponadgimnazjalnych i studentów na temat poszukiwania bezpiecznej pracy za granicę oraz zagrożeń związanych z wyjazdami (PUP Białystok, PUP Bielsk Podlaski, PUP Łomża, PUP Grajewo, PUP Kolno, VII LO w Białymstoku, Zespół Szkół Technicznych i Odzieżowych, Politechnika Białostocka)- rok 2014
- organizacja spotkań informacyjnych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz studentów na temat poszukiwania bezpiecznej pracy za granicę oraz zagrożeń związanych z wyjazdami (PUP Białystok, PUP Mońki, PUP Łomża, PUP Łapy, Politechnika Białostocka) - rok 2015.
- organizacja szkolenia dla doradców klienta PUP-ów, członków Wojewódzkiego Zespołu ds. handlu Ludźmi oraz innych partnerów rynku pracy "Co należy wiedzieć przed wyjazdem za granicę"

Doświadczenia WUP w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi:

- udział w konferencji pn. „Handel ludźmi – aspekty prawne i psychologiczne” zorganizowanej przez Komendę Miejska Policji w Suwałkach oraz prezentacja na temat usług EURES i bezpiecznych wyjazdów za granicę – rok 2013
- udział w spotkaniu informacyjnym „Przygotuj się zanim wyjedziesz” zorganizowanym przez Ambasadę Królestwa Niderlandów w Warszawie - rok 2015

WUP w Białymstoku posiada materiały dot. handlu ludźmi, które można udostępnić innym podmiotom. Są to broszury i ulotki „Bezpieczne wyjazdy do pracy”, MPiPS, Departament Rynku Pracy – forma papierowa i elektroniczna (ulotka), 50 egz.

Wojewódzki Urząd Pracy

Ul. Pogodna 22, 15-354 Białystok, tel. 85 74 97 200

<http://wupbialystok.praca.gov.pl>

Komórka: tel. 85 74 97 235,

e-mail: sekretariat@wup.wrotapodlasia.pl

VII. Podlaski Oddział Straży Granicznej w Białymstoku

Podstawa prawna działania podmiotu: ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2014 r., poz. 1402).

Podstawa prawna do działań w zakresie zagadnień dotyczących handlu ludźmi: art. 1 ust. 2 pkt. 4c ww. ustawy o Straży Granicznej.

Straż Graniczna wykonuje zadania związane z ochroną granicy państwowej, kontrolą ruchu granicznego oraz zapobiegania i przeciwdziałania nielegalnej migracji. Straż Graniczna współdziała w zakresie realizowanych zadań z właściwymi organami państwowymi, jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami społecznymi.

W trakcie procesu identyfikacji potencjalnej ofiary handlu ludźmi cudzoziemcom udzielane jest wsparcie ze strony Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej. Po pozytywnej identyfikacji właściwego wsparcia cudzoziemcowi - ofierze handlu ludźmi udziela La Strada.

Podlaski Oddział Straży Granicznej posiada całodobowy telefon informacyjny, który mógłby zostać wykorzystany do udzielenia informacji lub pomocy ofierze handlu ludźmi, a także dysponuje salą szkoleniową, środkiem transportu, sprzętem multimedialnym, który mógłby być wykorzystany do realizacji Wojewódzkiego Zespołu.

Doświadczenie SG w - 2014 r.- w ramach Empact, podjęto wspólne działania z Policją, w związku z międzynarodowym przedsięwzięciem koordynowanym przez Europol.

Wsparcie udzielone przez Straż Graniczną ofiarom handlu ludźmi

- rok 2014 - Podlaski Oddział Straży Granicznej uczestniczył we wsparciu 12 ofiarom handlu ludźmi.
- rok 2015 - Podlaski Oddział Straży Granicznej uczestniczył we wsparciu 6 ofiarom handlu ludźmi.

SG regularnie uczestniczy w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi (np. udział w konferencji, szkoleniu, warsztacie, spotkania międzynarodowe).

Podlaski Oddział Straży Granicznej posiada wdrożone procedury (wytyczne, wskazówki) dotyczące handlu ludźmi. Jest to „Algorytm postępowania funkcjonariuszy organów ścigania w przypadku ujawnienia przestępstwa handlu ludźmi”.

Niemniej niezwykle kłopotliwą kwestią jest możliwość weryfikacji informacji przekazywanych przez cudzoziemca – potencjalnej ofiary handlu ludźmi, gdy informacje te dotyczą zdarzeń, do których miało dochodzić na terytoriach innych państw, np. Wietnam, Rosja. Straż Graniczna przetwarza informacje dot. handlu ludźmi w zakresie takim, jaki jest niezbędny do realizacji zadania dotyczącego rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstwa handlu ludźmi, a także ścigania sprawców tych przestępstw.

Podlaski Oddział Straży Granicznej

Ul. Gen. Józefa Bema 100, 15-370 Białystok

tel. 85 71 45 000 tel. 85 71 45 900

e-mail: podlaski@strazgraniczna.pl

Wydział Operacyjno-Śledczy tel. 85 714 50 27

VIII. Sąd Okręgowy w Białymstoku

Sąd Okręgowy w Białymstoku stanowi element władzy sądowniczej sprawującej wymiar sprawiedliwości na podstawie Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. 1997 r. Nr 78, poz. 483).

Sposób organizacji Sądu reguluje ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2001 r. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) i w szczególności: rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. 2007 r. Nr 38, poz. 249 ze zm.), zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz.Urz. MS 2003 r. Nr 5, poz. 22 ze zm.).

Sąd Okręgowy w Białymstoku został utworzony na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 października 2002 r. w sprawie utworzenia sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości (Dz.U. 2002 r. Nr 180, poz. 1508). Obejmuje obszar właściwości Sądów Rejonowych w Białymstoku, Bielsku Podlaskim i Sokółce.

Sąd Okręgowy w Białymstoku sprawuje wymiar sprawiedliwości w zakresie nienależącym do sądów administracyjnych, sądów wojskowych oraz Sądu Najwyższego, wykonuje również zadania z zakresu ochrony prawnej, powierzone w drodze ustaw.

Sąd Okręgowy w Białymstoku

ul. M.C. Skłodowskiej-Curie 1 15-950 Białystok

tel. 85 745 92 00

www.bialystok.so.gov.pl e-mail: boi@bialystok.so.gov.pl

IX. Sąd Rejonowy w Białymstoku

Sąd Rejonowy w Białymstoku jest państwową jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej utworzoną na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 października 2002 roku w sprawie sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości (Dz.U. z 2002 r. Nr 180 poz. 1508 ze zm.). Sąd działa w oparciu o przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997 roku (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.) oraz ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2001r. Nr 98, poz. 1070 ze zm.).

Sąd Rejonowy w Białymstoku jest organem państwowym powołanym do rozpatrywania i rozstrzygania sporów prawnych w imieniu państwa, jako element władzy sądowniczej sprawującej wymiar sprawiedliwości na podstawie Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 roku. Sposób organizacji Sądu reguluje ustawa z dnia 27 lipca 2001 roku Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) oraz akty wykonawcze: Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 roku - Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. z 2007 r. Nr 38, poz. 249), Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 2003 roku w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz.Urz. MS z 2003 r. Nr 5, poz. 22 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 października 2002 r. w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością administracyjną sądów (Dz.U. z 2002 r. Nr 187, poz. 1564 ze zm.). Podmiot nie realizuje zadań związanych stricte z zagadnieniami dotyczącymi handlu ludźmi.

Sąd Rejonowy w Białymstoku

Ul. Mickiewicza 103, 15-950 Białystok

tel: 85 665 62 22, fax: 85 665 62 22

www.bialystok.sr.gov.pl

e- mail: boi@bialystok.sr.gov.pl

X. Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku

Podstawa prawna działania podmiotu: ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz.U. z 2015 r. poz. 640) (podmiot nie posiada podstawy prawnej do działań w zakresie zagadnień dotyczących handlu ludźmi).

Zgodnie z ustawą Państwowa Inspekcja Pracy jest organem powołanym do sprawowania nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów dotyczących legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej w zakresie określonym w ustawie.

Wykonując nałożone zadania w zakresie legalności zatrudnienia, PIP kontroluje w szczególności przestrzeganie obowiązku:

- informowania powiatowych urzędów pracy przez bezrobotnych o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności,
- dokonania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia działalności, której prowadzenie jest uzależnione od uzyskania wpisu do tego rejestru,
- prowadzenia agencji zatrudnienia zgodnie z warunkami określonymi w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Do zadań urzędu należy też kontrola legalności zatrudnienia, innej pracy.

W powyższym zakresie PIP współpracuje między innymi z Podlaskim Urzędem Wojewódzkim, Strażą Graniczną, Wojewódzkim Urzędem Pracy, powiatowymi urzędami pracy.

Państwowa Inspekcja Pracy

Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku

15-483 Białystok ul. Fabryczna 2

tel. 85 678 57 00, fax: 85 742 27 73

www.bialystok.pip.gov.pl

e-mail: kancelaria@bialystok.pip.gov.pl

Sekcja Legalności Zatrudnienia

tel. 85 678 57 26

XI. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku działa na podstawie ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 596 ze zm.),

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku realizuje zadania Samorządu Województwa Podlaskiego w zakresie polityki społecznej, a w szczególności pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania przemocy, a także realizacja zadań w zakresie świadczeń rodzinnych oraz zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Doświadczenie: Kampania „Nie ufaj bezgranicznie” – działanie przy współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Białymstoku, rok 2014. W ramach działania „Nie ufaj bezgranicznie” opracowano materiały informacyjno – promocyjne, zawierające informacje na temat handlu ludźmi oraz formularza, za pomocą którego można powiadomić policję o przestępstwie handlu ludźmi.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku

Ul. Kombatantów 7, 15 – 110 Białystok

fax: 85 744 72 70 tel. 85 744 72 72

www.rops-bialystok.pl e-mail: rops@rops.wrotapodlasia.pl

Dział Polityki Społecznej

tel. 85 744 71 71 e-mail: rops@rops.wrotapodlasia.pl

XII. Stowarzyszenie FAROS

Podstawa działania – ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2015 r., poz. 1393).

Podmiot nie posiada podstawy prawnej do działań w zakresie zagadnień dotyczących handlu ludźmi Stowarzyszenie Faros zajmuje się profilaktyką HIV/AIDS na terenie województwa podlaskiego. Prowadzi Punkt Konsultacyjno-Diagnostyczny Anonimowego i Bezpłatnego testowania w kierunku HIV. Zajmuje się również edukacją HIV/AIDS w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, jednostkach penitencjarnych oraz wśród grup zawodowych, np. Straż Pożarna. Prowadzi również zajęcia z profilaktyki alkoholowej dla osadzonych w podlaskich więzieniach. Wdraża także projekty mające na uwadze rozwój potencjału młodych osób, np. projekt „Młodzi liderzy szansą aktywizacji społeczności lokalnych”.

Stowarzyszenie FAROS

Ul. Pietkiewicza 1 lok. 1, 15-698 Białystok,

tel. 601 147 308, 882 122 228 www.faros.org.pl,

e-mail: kontakt@faros.org.pl

XIII. Kuratorium Oświaty w Białymstoku

Podstawa działania podmiotu: ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Kuratorium Oświaty w Białymstoku zapewnia wykonywanie przez Podlaskiego Kuratora Oświaty w imieniu Wojewody Podlaskiego zadań i kompetencji w zakresie oświaty, na obszarze województwa podlaskiego.

Kuratorium Oświaty współpracuje z Ministerstwem Edukacji Narodowej oraz innymi instytucjami, które prowadzą działania na rzecz oświaty.

Doświadczenie - udział w kampanii informacyjnej i pracach komisji konkursu pt. „Paszport bezpiecznej podróży" (z KWP w Białymstoku).

XIII. Kuratorium Oświaty w Białymstoku

Podstawa działania podmiotu: ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Kuratorium Oświaty w Białymstoku zapewnia wykonywanie przez Podlaskiego Kuratora Oświaty w imieniu Wojewody Podlaskiego zadań i kompetencji w zakresie oświaty, na obszarze województwa podlaskiego.

Kuratorium Oświaty współpracuje z Ministerstwem Edukacji Narodowej oraz innymi instytucjami, które prowadzą działania na rzecz oświaty.

Doświadczenie - udział w kampanii informacyjnej i pracach komisji konkursu pt. „Paszport bezpiecznej podróży" (z KWP w Białymstoku).

Działania podejmowane w związku z handlem ludźmi - Podlaski Kurator Oświaty wystosował apel do dyrektorów szkół i placówek województwa, dotyczący przeprowadzenia kampanii informacyjnej skierowanej do uczniów oraz ich rodziców obejmujący m.in. potencjalne zagrożenie uczniów, którzy mogą stać się ofiarami handlu ludźmi. Apel zamieszczono na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Białymstoku, informacje udostępniano m.in. na stronach Policji.

Kuratorium Oświaty w Białymstoku

ul. Rynek Kościuszki 9, 15-950 Białystok,

tel. (85) 748 48 48, www.kuratorium.bialystok.pl

Wydział Rozwoju Edukacji

85 748 48 48, e-mail: kuratorium@kuratorium.bialystok.pl

XIV. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej – ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie.

Na terenie województwa podlaskiego funkcjonuje 118 ośrodków pomocy społecznej, które powołane są do realizacji zadań gminy, określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.). Do ich głównych zadań należy udzielanie pomocy w formie świadczeń pieniężnych, w naturze i usługach, a także szeroko rozumianej pracy socjalnej. Celem tej pomocy jest umożliwienie osobom i rodzinom, przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie same pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby majątkowe i możliwości, w tym udzielanie pomocy społecznej w szczególności z powodu potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi.

Zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej realizuje 17 powiatowych centrów pomocy rodzinie (w tym 3 miasta na prawach powiatu).

Dane kontaktowe do przedstawicieli ops/pcpr, wchodzących w skład Zespołu:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

15-440 Białystok, ul. Malmeda 8

tel. 85 678 31 00

www.mopr.bialystok.pl e-mail: sekretariat@mopr.bialystok.pl

2. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

Ośrodek Interwencji Kryzysowej

15-464 Białystok, ul. Włókiennicza 7

tel. 85-744-50 -27, 85 744 50 28

3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

16-400 Suwałki ul.23 Października 20

tel. 87-562-89-70

www.mops.suwalki.pl e-mail: biuro.@mops.suwalki.pl

4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

18-400 Łomża ul. Dworna 23b

tel. 86-21-6426

www.mopslomza.pl e-mail: poczta@mopslomza.pl

5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

18- 400 Łomża, ul. Wojska Polskiego 161,

tel. 86- 216-98-20

www.oik.lomza.pl e-mail: momoc@oik.lomza.pl

6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

18-500 Kolno, ul. Wojska Polskiego 69

tel. 86- 278-13- 34, 86-278-12- 99

www.pcprkolno.pl e-mail: pcpr@powiatkolno.pl

**ZARZĄDZENIE NR 126/2014
WOJEWODY PODLASKIEGO**

z dnia 7 października 2014 r.

w sprawie powołania Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi²

Na podstawie art. 22 pkt 15 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 509,1650 oraz z 2014 r. poz. 567, 598, 1004, 1146 i 1188), art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z 2010 r. Nr 40, poz. 230 oraz z 2011r. Nr.22, poz. 114, Nr 92, poz. 529, Nr 163, poz. 981 i Nr 185, poz. 1092) zarządza się, co następuje.

§ 1. 1. Powołuje się Wojewódzki Zespół do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, zwany dalej Zespołem”.

2. Zespół jest organem doradczym Wojewody Podlaskiego.

§ 2. 1. Celem działalności Zespołu jest stworzenie platformy wymiany informacji i współpracy pomiędzy urzędami, instytucjami i organizacjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie handlowi ludźmi, wsparcia i reintegracji ofiar handlu ludźmi oraz pobudzenie aktywności lokalnych samorządów i organizacji pozarządowych w tym zakresie.

2. Do zadań Zespołu należy:

- 1) podejmowanie działań zmierzających do nawiązania i wzmocnienia współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego i podmiotami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi;
- 2) stworzenie na poziomie lokalnym systemu wymiany informacji pomiędzy poszczególnymi instytucjami, zaangażowanymi w problematykę handlu ludźmi;
- 3) zgłaszanie wniosków, propozycji i uwag dotyczących sposobów zwiększenia skuteczności działań oraz rozwiązywania problemów w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi;
- 4) współdziałanie w zakresie handlu ludźmi z Zespołem do Spraw Zwalczania i Zapobiegania Handlowi Ludźmi przy Ministrze Spraw Wewnętrznych.

§ 3. 1. W skład Zespołu wchodzi :

- 1) Andrzej Kozłowski – Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku , Przewodniczący Zespołu;
- 2) Katarzyna Mularz – Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku;
- 3) Andrzej Ausztol – podkomisarz, specjalista Wydziału Kryminalnego Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku;

¹ Tekst ujednolicony

² Niniejsze zarządzenie zostało zmienione zarządzeniem Wojewody Podlaskiego Nr 3/2015 z dnia 8 stycznia 2015 r., Nr 44/2015 z dnia 31 marca 2015 r. oraz Nr 116/2015 z dnia 21 sierpnia 2015 r. (zmiany dotyczyły składu osobowego Zespołu)

**ZARZĄDZENIE NR 126/2014
WOJEWODY PODLASKIEGO**

z dnia 7 października 2014 r.

- 4) Katarzyna Gromadzka – starszy inspektor Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku;
- 5) Radosław Sidor – komisarz, specjalista Wydziału Kryminalnego Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku;
- 6) Edyta Wileczyńska – młodszy aspirant Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku;
- 7) Anna Pogorzelska – nadkomisarz celny, ekspert Służby Celnej Izby Celnej w Białymstoku;
- 8) Paweł Zajączkowski – koordynator ds. przeciwdziałania i zwalczania Handlu Ludźmi Wydziału Operacyjno - Śledczego Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej w Białymstoku;
- 9) Anna Radziszewska - Biskup – prokurator Prokuratury Okręgowej w Białymstoku;
- 10) Wiesław Żywolewski – sędzia Sądu Okręgowego w Białymstoku;
- 11) Tomasz Pannert – Wiceprezes Sądu Rejonowego w Białymstoku;
- 12) Piotr Broniewicz – nadinspektor pracy Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Białymstoku;
- 13) Beata Chrościńska – doradca EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Białymstoku;
- 14) Małgorzata Lipińska – wizytator Wydziału Rozwoju Edukacji Kuratorium Oświaty w Białymstoku;
- 15) Ewa Rakowicz – Wawrusiewicz – Prezes Stowarzyszenia FAROS;
- 16) Monika Karolak – inspektor w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Białymstoku;
- 17) Agnieszka Szumowska – specjalista pracy z rodziną w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie;
- 18) Zdzisława Sawicka – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku;
- 19) Joanna Jarzębińska-Szczebiot – Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Białymstoku;
- 20) Ewa Jagłowska – aspirant pracy socjalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Suwałkach;
- 21) Jadwiga Jadacka - starszy specjalista pracy socjalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łomży;
- 22) Katarzyna Nita - Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Łomży;
- 23) Dorota Jadwiga Wierciszewska – inspektor wojewódzki w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego PUW w Białymstoku;
- 24))Andrzej Stachurski – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców PUW w Białymstoku;
- 25) Grażyna Dobrzyniewicz – Kierownik Oddziału ds. Rodziny w Wydziale Polityki Społecznej PUW w Białymstoku;
- 26) Andrzej Kościuczuk – podkomisarz, specjalista Wydziału do Zwalczania Zorganizowanej Przestępczości Kryminalnej Zarządu w Białymstoku Centralnego Biura Śledczego Policji.

ZARZĄDZENIE NR 126/2014
WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 7 października 2014 r.

2. Do zadań członka Zespołu należy:

- 1) uczestnictwo w posiedzeniach Zespołu;
- 2) przygotowywanie informacji z zakresu diagnozowania i analizy potencjalnych zagrożeń związanych z handlem ludźmi w ramach kompetencji reprezentowanej instytucji;
- 3) realizacja Krajowego Planu Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi, zgodnie z określonymi w nim zadaniami dla instytucji czy organizacji, którą reprezentuje członek Zespołu;
- 4) nawiązywanie i rozwijanie współpracy na poziomie lokalnym i ponadlokalnym w instytucjami, organizacjami w zakresie zapobiegania handlowi ludźmi;
- 5) upowszechnianie wiedzy i informacji z zakresu profilaktyki i zagrożeń przestępstwem handlu ludźmi.

3. Członkowie wchodzący w skład Zespołu mogą być zastępowani przez upoważnionych przedstawicieli instytucji, które ich delegowały.

4. Przewodniczący Zespołu może zapraszać do udziału w pracach Zespołu inne osoby posiadające wiedzę i doświadczenie w dziedzinach związanych z zadaniami Zespołu.

5. Udział w pracach Zespołu jest nieodpłatny.

§ 4. 1. Pracami Zespołu kieruje Przewodniczący, a w razie jego nieobecności wskazany przez Przewodniczącego członek Zespołu.

2. Zespół pracuje na posiedzeniach, które odbywają się nie rzadziej niż raz do roku.

3. Posiedzenia Zespołu zwołuje przewodniczący, powiadamiając członków (pisemnie, za pomocą e-puap, poczty elektronicznej), nie później niż na 14 dni przed planowanym posiedzeniem Zespołu.

§ 5. Posiedzenia Zespołu odbywają się w siedzibie Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku. Dopuszcza się możliwość organizacji posiedzeń w siedzibie innej instytucji realizującej zadania z zakresu zapobiegania handlowi ludźmi.

§ 6. Zespół wyraża opinie, stanowiska, apele w sprawach należących do zakresu jego działania.

§ 7. Posiedzenia Zespołu są protokołowane.

§ 8. Wykonanie Zarządzenia powierza się Dyrektorowi Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

§ 9. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewnia Wydział Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

§ 10. Zarządzenie obowiązuje od dnia podpisania.

WOJEWODA PODLASKI

Wykaz teleadresowy – powiatowe centra pomocy rodzinie

L.p.	Powiat	Nazwa skrócona	Ulica	Kod	Miejscowość	Nr telefonu	Nr faxu	Adres e-mail
1.	Białystok miasto na prawach powiatu	MOPR	Malmeda 8	15-440	Białystok	85-732-20-52	85-678-31-03	mopr@moprbia.internetdsl.pl sekretariat@mopr.bialystok.pl
2.	Łomża miasto na prawach powiatu	MOPS	Dworna 23 B	18-400	Łomża	86-216-42-60	86-216-42-60	poczta@mopslomza.pl
3.	Suwałki miasto na prawach powiatu	MOPS	23 Października 20	16-400	Suwałki	87-562-89-70	87-562-89-71	biuro@mops.suwalki.pl
4.	augustowski	PCPR	Młyńska 52	16-300	Augustów	87-643-20-71	87-643-20-71	pcpr.augustow@op.pl pcpr2@poczta.onet.pl
5.	białostocki	PCPR	Borsucza 2	15-569	Białystok	85-740-39-11 85-740-39-10	85-740-39-11 85-740-39-10	pcpr.bialystok@interia.pl; pcpr@powiatbialostocki.pl
6.	bielski	PCPR	3 Maja 17	17-100	Bielsk Podlaski	85-833-26-76	85-833-26-75	centrum3maja@poczta.onet.pl
7.	grajewski	PCPR	Wojska Polskiego 74 C	19-200	Grajewo	86-273-87-09	86-273-87-09	pcprgrajewo@wp.pl
8.	hajnowski	PCPR	J. Piłsudskiego 10a	17-200	Hajnówka	85-682-59-83 86-278-12-99, 86 278 13 34	85-682-36-42	pcpr@powiat.hajnówka.pl
9.	kolneński	PCPR	Wojska Polskiego 69	18-500	Kolno		86-278-12-99	pcprkolno@pcprkolno.pl
10.	łomżyński	PCPR	Szosa Zambrowska 1/27	18-400	Łomża	86-215-69-42	86-215-69-70	pcprlomza@wp.pl
11.	moniecki	PCPR	Tysiąclecia 15	19-100	Mońki	85-716-61-00	85-716-61-00	pcpr_monki@wp.pl
12.	sejneński	PCPR	J. Piłsudskiego 34	16-500	Sejny	87-517-34-15	87-517-34-15	pcpr_sejny@op.pl
13.	siemiatycki	PCPR	Legionów Piłsudskiego 3	17-300	Siemiatycze	85-730-05-07	85-730-05-07	pcpr_siemiatycze@wp.pl
14.	sokółski	PCPR	Marszałka Piłsudskiego 8	16-100	Sokółka	85-711-08-61	85-711-08-61	pcpr.sokolka@sokolka-powiat.pl
15.	suwalski	PCPR	Świerkowa 60	16-400	Suwałki	87-565-92-80	87-565-92-84	pcpr@powiat.suwalki.pl
16.	wysokomazowiecki	PCPR	A. Mickiewicza 1	18-200	Wysokie Mazowieckie	86-275-35-68	86-275-35-68	pcprwysmaz@poczta.onet.pl
17.	zambrowski	PCPR	Fabryczna 3	18-300	Zambrow	86-271-06-69 86-271-15-09	86-271-06-69	pcprzambrow@wp.pl

Wykaz placówek świadczących pomoc na terenie województwa

Powiat	Dane teleadresowe			Pracownik/ koordynator ds. handlowi ludźmi TAK - dane kontaktowe / NIE
	Pełna nazwa placówki	Adres, Telefon, Strona www	Imię i nazwisko kierującego jednostką	
Miasto Białystok	Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Białymstoku	ul. Włókiennicza 7 15-464 Białystok, tel. 85 744 50 28 tel/fax 85 744 50 27 oik@mopr.bialystok.pl www.mopr.bialystok.pl	Joanna Jarzębińska- Szczebiot	tak -tel. 85 652 40 33; 606 978 775
Miasto Suwałki	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	16-400 Suwałki ul.23 Paź- dziernika 20, 87 562 89 70, biuro.@mops.suwalki.pl	Leszek Lewoc	tak- Dział Pomocy Kryzysowej - 87 -565- 28-93
Miasto Łomża	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Ul. Wojska Polskiego 161, 18 - 400 Łomża, 86 216 98 20, ww.oik.lomza.pl	Katarzyna Nita	nie
Powiat kolneński	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	Wojska Polskiego 69, 18-500 Kolno, tel. 86 278 13 34, 86 278 12 99, www.pcprkolno.pl	Izabela Wasil- ewska	tak, Agnieszka Szumowska, tel. 86 2781334, 86 2781299
Powiat moniecki	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Mońkach	ul. Tysiąclecia 15, 19-100 Mońki, tel. 85 716 61 00, 506 513 719, pcprmonki@wp.pl, www.pcpr.monki.pl	Genowefa Kuli- kowska	nie
Powiat suwalski	Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach	ul. Świerkowa 60, 16-400 Suwałki, tel. 87 565 92 82, 87 565 92 83, 87 565 92 85, in- terwencja@powiat.suwalski.p l www.pcpr.suwalski.pl	Stanisław Dzie- mian	tak, 87-565-92-82
Powiat białostocki	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku realizujące zadania ośrodka interwencji kryzysowej	ul. Borsucza 2, 15-569 Białystok, tel. 85 740 39 09, pcpr.bialystok@interia.pl, www.powiatbialostocki.pl	Elzbieta Tur- czewska	nie
Powiat bielski	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielski Podlaskiem	17-100 Bielsk Podlaski ul. 3 maja 17, tel. 85 8332676, www.pcprbielskpodlaski.pl	Urszula Kitlas	nie

Powiat	Posiadane zasoby lokalowe					
	Czy podmiot zapewnia miejsca noclegowe TAK - liczba miejsc NIE	Adresaci pomocy K, M, Dz, R+Dz	Liczba pokoi mieszkalnych	Czy budynek przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych TAK - udogodnienia NIE	Czy obiekt posiada system ochrony gwarantujący bezpieczeństwo beneficjentom TAK - rodzaj ochrony NIE	Możliwość przygotowania posiłków w placówce TAK/ NIE
Miasto Białystok	tak/15	K.R+ Dz	4	nie	tak/monitoring, całodobowe dyżury pracownicze	nie
Miasto Suwałki	tak/13	K, R+Dz	3	tak, podjazd, łazienka dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, brak progów, szerokie drzwi)	tak, monitoring, ochronę pracowników obiektu, całodobowe dyżury pracownicze	tak
Miasto Łomża	tak/8	K,M, R+Dz	2	nie	monitoring, dyżur pracowników	tak
Powiat kolneński	tak/10	K,M.R+Dz	2	nie	monitoring, całodobowe dyżury pracownicze	tak
Powiat moniecki	tak/8	R+Dz	2	nie	nie	nie
Powiat suwalski	tak/15	K,Dz		nie	monitoring	tak
Powiat białostocki	tak/8 (mieszkania chronione w Kransnem)	K, R+Dz	3	nie	nie	nie
Powiat bielski	tak/8	K,M.R+Dz	3	tak/podjazd	monitoring	tak

Powiat	Posiadane zasoby kadrowe oraz doświadczenie				
	Czy pracownicy PCPR/OIK uczestniczyli w szkoleniach z zakresu problematyki handlu ludźmi	Czy w okresie 2 ostatnich lat do placówki zgłosiła się/ domniemana ofiara handlu ludźmi	Czy pracownicy placówki uczestniczyli w działaniach dotyczących przeciwdziałania handlowi ludźmi	Rodzaj wsparcia świadczonego w placówce ofiarom handlu ludźmi	Współpraca z innymi instytucjami
Miasto Białystok	tak, szkolenie odbyło 8 osób: pracownik socjalny, psycholog, 3 specjalistów pracy z rodziną, konsultant, terapeuta, kierownik	w roku 2014, jedna kobieta	OIK w wyniku interwencji Policji, Straży Granicznej lub na prośbę „La Strady” udziela schronienia w hostelu kobietom – ofiarom handlu ludźmi. Kobietom tym w zależności od potrzeb świadczona jest pomoc w postaci wsparcia psychologicznego, porad prawnych i socjalnych. Nawiązywany jest również kontakt z pracownikami socjalnymi MOPR, którzy w razie potrzeby przyznają pomoc finansową.	pomoc psychologiczna, prawna, socjalna	Policja, Straż Graniczna, La Strada. Współpraca w zakresie udzielania wsparcia ofiarom handlu ludźmi. Udział w akcjach i kampaniach organizowanych na rzecz przeciwdziałania zjawisku handlu ludźmi.
Miasto Suwałki	tak-- starszy pracownik socjalny - w 2015 r. uczestniczył w szkoleniu „Co trzeba wiedzieć przed wyjazdem do Holandii i Norwegii ?”	nie	nie	pomoc psychologiczna, prawna, socjalna, hostelowa	Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne, Komenda Miejska Policji w Suwałkach., Służba Zdrowia
Miasto Łomża	3 osoby- psycholog, 2 pracowników socjalnych.	nie	nie	pomoc psychologiczna, prawna, socjalna, schronienie w hostelu, w miarę wolnych miejsc, pierwszeństwo dla ofiary przemocy domowej	Komenda Miejska Policji, P UW, MOPS
Powiat kolneński	3 osoby, 2 specjalistów pracy z rodziną, pedagog,	nie	nie	pomoc psychologiczna, prawna, socjalna, schronienie w hostelu, w miarę wolnych miejsc,	Fundacja La Strada, Krajowe Centrum Interwencji Kryzysowej
Powiat moniecki	nie	nie	nie	pomoc psychologiczna	nie
Powiat suwalski	tak 2 osoby - dyrektor, specjalista pracy z rodziną,	nie	nie	pomoc psychologiczna, prawna,	Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, Sądy, La Strada,
Powiat białostocki	1 osoba	nie	nie	pomoc prawna. socjalna	Ośrodki Pomocy Społecznej Powiatu Białostockiego
Powiat bielski	2 osoby: sopecjalista pracy z rodziną, księgową	nie	nie	pomoc psychologiczna, prawna, medyczna, socjalna	OPS, PUP, Sąd, placówka op - wych, zawodowa rodzina zastępcza

Jeśli posiadasz informacje dotyczące ofiar handlu ludźmi
lub jeśli sam jesteś ofiarą handlu ludźmi
skontaktuj się z:

**KRAJOWYM CENTRUM INTERWENCYJNO - KONSULTACYJNYM
DLA OFIAR HANDLU LUDŹMI**

TEL.: (+48 22) 628 01 20

lub inną instytucją, której dane znajdziesz w tej publikacji.